

MUSIKEREN

FAGBLAD FOR DANSK MUSIKER FORBUND

NR. 4/september/oktober 2017

PRIORITÉR SAMARBEJDET

Hvis kommunerne involverer sig mere både økonomisk og politisk, bliver samarbejdet mellem musikskoler og folkeskoler bedre.

LEVENDE MUSIK I SKOLEN

I 25 år har LMS leveret koncerter med kvalitetsmusik på landets skoler, så alle børn og unge kan få en levende musikalsk oplevelse.

COPENHAGEN PHIL PÅ ROSKILDE

Orkester og publikum smeltede sammen, da musikerne trådte ned fra scenen og ud blandt publikum på Roskilde Festival.

TEMA

MUSIK I SKOLEN

- og andre musikalske læringsmiljøer

Sounds like LEWITT

Trommer
Mere boom –
Beat Kit Pro
med 7 Mics

Vokaler
Friske mics –
masser af
output

Nyt spændendeagentur hos SC SOUND

Vi har fået Lewitt på hylderne: 4 fede serier med unikke features – læs mere på scsound.dk

MUSIKEREN

Udgiver
Dansk Musiker Tidende Aps

Næste deadline
2. oktober 2017

Kontakt MUSIKEREN
Tlf.: 35 240 240 (10-14),
e-mail: musikeren@dmf.dk,
www.musikeren.dk

Medlemsblad for
Dansk Musiker Forbund, Sankt Hans Torv 26,
2200 København N, tlf: 35 240 240,
e-mail: dmf@dmf.dk, web: dmf.dk

Sekretariatschef
Nanna Klingsholm, nk@dmf.dk (ansv. redaktør)

MUSIKERENs redaktion
Karen Bendix, kbx@dmf.dk (chefredaktør & kommunikationsansv.)
Anine Fuglesang (journalist)

Annoncer & marketing
Torben Kruse, tk@dmf.dk,
Tlf: 35 240 265, mobil: 20 24 73 70

Skribenter & fotografer ved dette nummer
Martin Blom Hansen
Nils Harbo
Karen Bendix
Anine Fuglesang
Christine Christiansen
Petrine Jørgensen

Korrektur
Rie Holdum

Abonnement
Indland (6 numre) 399 kr.
Betaling af abonnement og annoncer skal ske
på giro 7 92 05 71

Design & layout
Cecilia Brøgger (ceciliabroeggerdesign.dk)
& Sofie Engel (itsallabout.dk)

Tryk
KLS Grafisk T. Trykt på miljøvenligt papir.
Redaktionen påtager sig intet ansvar for manuskripter
og materiale, der indsendes uopfordret. Artikler eller dele deraf
må kun offentliggøres med redaktionens skriftlige samtykke

Medlem af Dansk Fagpresse Forening
ISSN 0905 9962, ISSN 2245-8069 (online)
Kontrolleret oplag 6.604 i perioden 1/7-2014 – 30/6-2015

 DANSCHE MEDIERS
OPLAGSKONTROL

Forside
Body Rhythm Factory, LMS.
(Foto: Christian Brandt).

Fokus væk fra DR-had til egentlig public service-debat

Danmarks Radio er uden sammenligning Danmarks største kulturformidler. Arbejdsfordeling- en mellem lovgivere, minister og DR er den, at DR driver sin virksomhed inden for rammerne af lovgivningen på området, medieforliget og public service-kontrakten med kulturmini- steriet for ca. 4 mia. kroner pr. år. Trods alt en skilling.

I efteråret skal et nyt medieforlig besluttes for de kommende fire år. Det dækker både DR, TV-2, TV-2's regioner, Radio 24/syv. Og støtten til de trykte medier, publicist- støtten, inddrages også i forhandlingerne.

Der er varsler om, at DR skal beskæres og licensen omlægges eller fjernes. Hvad der ellers skal ske, er endnu ukendt.

Omlægningen af licensmidlerne vil betyde, at udgifterne til public service finan- sieres over statens finanslov. En ny model, der betyder større tæthed til den politiske proces. Fremtiden vil vise, hvad det betyder for public service.

På hvilken baggrund skal et lille land som Danmark lave sig et medieforlig, hvor medieforbruget og -vanerne har ændret sig markant, og ikke alle aldersklasser har det samme forhold til medier? Og hvor Facebook, Google, Netflix og andre store og interna- tionale spillere vil give et kommende medieforlig mange udfordringer. Bl.a. fordi dele af det danske vælgerkorps har en forholdsvis bevidstløs opfattelse af, at den frie konkur- rence nok skal løse det hele.

Alle analyser - ikke mindst i EU - tyder desværre på det modsatte. Bemærk senest konkurrencekommissær Margrete Vestagers vellykkede felttog mod Google. Og selv USA, ja selv Donald Trump antyder, at disse giganter er blevet for store og medfører flere problemer.

Samtidig er der et ønske om at definere egen kultur og egen national helhed og enighed, som er større end nogensinde blandt mange af EU's borgere.

Jamen, hvorfor er dansk presse så ikke fyldt med lovprisning af public service? Fordi man vælger at fokusere på alt det, man hader ved DR. Noget af det er "DR-selvforlydt", såsom historier om hestetransporter og mangfoldighedskonsulentlønninger og en del mere. Men rigtig meget af den negative presse er fuldstændig ude af proportioner og hand- ler slet ikke om public service, men om DR-had plus sladder og pladder. Og om at alle DR's opgaver kan lægges ud i privat regi.

Så med andre ord: "DR-hadet" skygger rigtig meget for den nyhedsformidling og kulturformidling, Danmark skal ha' via deres public serviceaftaler som en del af et kom- mende medieforlig.

Hvad er det mest centrale i den nuværende situation på musikkens og kunstens om- råde? Det er at sikre dansk kunst og kultur på alle de måder, som har vist sig at fungere hidtil. At sikre produktionen og formidlingen af dansk indhold. At sikre DR's ensembler – Danmarks kronjuveler inden for musik: DR's Symfoniorkester og DR Bigband. At sikre indhold inden for TV- og film. At sikre den rytmiske musik i DR, som er den vigtigste for- midler for rock, jazz, pop og anden musik i dagens musikliv. At sikre, at programfladen bliver vedligeholdt og udviklet.

That's what public service is about!

ANDERS LAURSEN

TEMA: MUSIK I SKOLEN

10 MUSIK- OG FOLKESKOLESAMARBEJDET TRE ÅR EFTER

For tre år siden trådte den omdiskuterede folkeskolereform i kraft. Den bragte nye forpligtelser for musikskolerne med sig.

12 PRIORITÉR SAMARBEJDET

Hvis kommunerne involverer sig mere både økonomisk og politisk, bliver samarbejdet bedre, erfarer flere kommuner.

14 FOLKESKOLER SKAL FINDE MELODIEN

Opprioritering af musik og flere kvalificerede musiklærere er vejen frem, mener forsker Finn Holst og lektor Jesper Juellund Jensen.

16 KEND FOLKESKOLENS SPILLEREGLER

Lærerne fra musikskolerne er ikke rustet godt nok til at undervise i folkeskolen, mener folkeskolelærer og musiker Kristine Gadieux.

18 TRIVSEL, MOTIVATION OG LÆRING

Musikskolelæreren og folkeskolelæreren bliver hinandens forudsætninger for kompetenceudvikling og et succesfuldt samarbejde.

20 NY MUSIKPROFIL I ROSKILDE

Læreruddannelsen på Professionshøjskolen Absalon får en ny musikprofil.

22 SAMMENSPIL GØR BØRN SOCIALE

Med El Sistema-inspirerede orkestertilbud på kommunens folkeskoler når Hjørring Musiske Skole ud til alle børn.

25 ONLINE INSTRUMENTUNDERVISNING

På Aarhus Musikskole er den digitale læringsplatform Charanga aktivt i spil blandt underviserne.

28 FRIVILLIGE MUSIKTILBUD

Børn fra mindre ressourcestærke hjem i København får mulighed for frivillig musikundervisning.

10

MUSIK i skolen og andre musikalske læringsmiljøer.

40

LEVENDE Musik i Skolen med Soma og Lil.

COPENHAGEN Phil på Roskilde Festival.

LEVENDE MUSIK I SKOLEN fylder 25 år.

56

GREJNYHEDER

32 KUNSTNERE I KLASSELOKALET

Både elever, lærere og kunstnere får noget ud af huskunstnerordningen, viser en ny rapport.

36 25 ÅR MED MUSIK I BØRNEHØJDE

Levende Musik i Skolen har leveret musikalske oplevelser til skoler gennem 25 år.

38 MUSIK ER SJOVEST SAMMEN

Levér musik på et højt niveau – og vær sød, er rådet fra guitarist Palle Windfeldt, LMS-musiker gennem 25 år.

40 CELLOEN SJÆL

Lil Lacy og Soma Allpass sætter fokus på celloen som instrument under LMS.

42 COPENHAGEN PHIL PÅ ROSKILDE

Tivoli Copenhagen Phil trådte ned fra scenen og ud blandt publikum på Roskilde Festival.

46 FORPLIGTENDE SAMARBEJDER

Basisensemblerne skal ifølge ny rammeaftale indgå i flere forpligtende samarbejder.

48 SIKRER ET PROFESSIONELT MUSIKERLIV

Honorarstøtten er en god ordning, som sikrer et professionelt arbejdsmarked, mener både musikere og spillesteder.

61 NYE UNGE HOVEDER I HB

DMF's første repræsentantskabsmøde er vel overstået. To unge under 35 år er valgt ind i HB.

FAST STOF

03 FORMANDENS LEDER

06 REDAKTØRENS LEDER

08 KORT NYT

40 NYUDGIVELSER

50 ARTLAB

54 GREJNYHEDER

61 MEDLEMSSERVICE

Musik i skolen

Det er snart tre år siden, den nye skolereform trådte i kraft med et nyt og forpligtende samarbejde mellem folkeskoler og musikskoler. I kølvandet er der opstået en række nye musikalske læringsmiljøer og klasseundervisningsmetoder, så flere børn får mulighed for musikundervisning i skoleregion. Om det gensidige samarbejde mellem skoler og musikskoler er en succes, afhænger blandt andet af, hvorvidt kommunerne bakker op om samarbejdet både politisk og økonomisk. Det er en af konklusionerne i Musikskoletænkertankens rapport.

En anden konklusion er, at folkeskolerne skal åbne sig mere for musikskolerne og prioritere samarbejdet, ligesom der også skal uddannes flere kvalificerede musikundervisere. Det mener forsker Finn Holst og lektor Jesper Juellund Jensen fra Professionshøjskolen Metropol, der oplever, at skolerne bliver opdelt i A- og B-skoler, hvor de dygtige musikundervisere søger mod A-skolerne, der prioriterer musikundervisningen, hvilket gør B-skolerne endnu dårligere stillet. For at undgå manglende kompetence hos musiklærerne har Professionshøjskolen Absalon iværksat en ny uddannelse for musiklærere, der lever op til reformens krav om musikalske kompetencer.

“Med reformen er der også kommet nye musikalske læringsmiljøer med klasseorkestre, og nye metoder er opstået.”

Med reformen er der også kommet nye musikalske læringsmiljøer med klasseorkestre, og nye metoder er opstået. Charanga og El Sistema er to af de metoder, der har fået fodfæste på skoler rundt om i flere kommuner. En del kommuner har også åbnet for nye puljer, der går til musikundervisning på skoler, hvor børn fra ressourcetsvage familier eller børn med specielle behov kan få musikundervisning.

Sideløbende med de formelle krav om musikundervisning er der de landsdækkende musiktilbud som Levende Musik i Skolen og Huskunstnerordningen, der præsenterer kvalitetsmusik og involverer skolebørn. LMS har i 25 år skabt jobs for musikere gennem skolekoncerter, som er en succes både på skolerne og hos musikere:

”Skolekoncerterne er nogle af de fedeste koncerter overhovedet. Der er så meget liv i de unger, og de vil så gerne give. Vi går stort set altid opløftede fra en skolekoncert,” fortæller guitarist Palle Windfeldt, der har spillet skolekoncerter gennem alle 25 år.

GODT MUSIKALSK SKOLEÅR TIL ALLE!

KAREN BENDIX, CHEFREDAKTØR

SIDEN SIDST

FORTSATTE NEDSKÆRINGER KVÆLER KVALITETEN

Dansk Musiker Forbund ser med bekymring på fremtiden for danske musikere, der fortsat oplever markant forringede ansættelsesvilkår og derved sværere levevilkår. (Foto: Das Büro)

www.dmf.dk

PRIVAT FOND STØTTER LANDSDELSORKESTER

Med fem millioner kroner i donation fra Salling Fondene fordelt over de næste fem år kan Aarhus Symfoniorkester realisere sin vision om udvikling og udvidelse. (Foto: @Juul)

www.musikeren.dk

GRATIS STREAMINGTJENESTER HITTER I NORDEN

Næsten alle indbyggere i Norden streamer gratis musik, viser ny undersøgelse. Musikkens økonomiske fødekæde er truet, lyder det fra DMF.

(Foto: Morten Fischer) www.musikeren.dk

Gravity®

stand your ground.

THE NEW FORCE

IN THE FIELD OF INNOVATIVE PREMIUM STANDS.

available colours:

facebook.com/gravitystands
youtube.com/gravitystands
blog.adamhall.com

DESIGNED & ENGINEERED IN GERMANY
gravitystands.com

Gravity™ is a brand of **adam hall** experience event technology

SOUND TECHNOLOGY

LIGHT TECHNOLOGY

STAGE EQUIPMENT

HARDWARE FOR FLIGHTCASES

share the experience at adamhall.com

IRAH "Vi er meget taknemmelige, når der er nogen, der vil støtte vores musik. Det viser, at der er nogen, der tror på vores projekt, og det sætter vind i sejlene," fortæller IRAH, der fik støtte fra DMF's pulje. (Foto: Jonas Fogh).

DMF's støttebevillinger uddelt til 33 musikere

Der var både støtte til den nye generation og den ældre generation af musikere, da 33 bands/artister ud af 300 ansøgere fik uddelt støttebevillinger via DMF's Rettighedsmidler. I alt blev 446.100 kroner uddelt i forårspuljen 2017.

Pengene, der skal bruges til musikudgivelser, blev blandt andre uddelt til komponist og guitarist Mikkel Nordso og forsanger i bandet IRAH, Stine Grøn.

"Vi er meget taknemmelige, når der er nogen, der vil støtte vores musik. Det viser, at der er nogen, der tror på vores projekt, og det sætter vind i sejlene. Lige nu er vi i gang med at indspille vores single 'Worship the Sun'," fortæller Stine Grøn.

IRAH tager på turné i efteråret og udgiver debutalbum i 2018.

I juryen for forårspuljen 2017 sad Boe

Larsen, Anna David, Morten Hampenberg, Kathrine Windfeld, Morten Schantz, Anne Eltard, Signe Madsen og Michala Høj.

Se listen over støttemodtagere på www.dmf.dk

NÆSTE ANSØGNINGSFRIST

Den 1. oktober 2017

Klik ind på DMF's online-ansøgningssystem på:

www.dmf.dk/medlemsservice/stoette

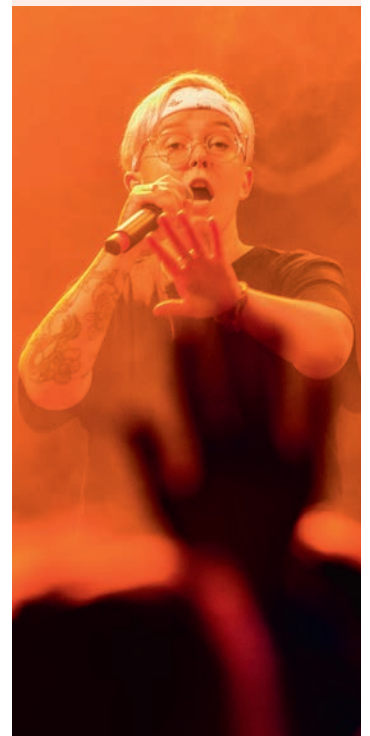
Du kan søge støtte til musikudgivelse, faglig dygtiggørelse og andre musikfremmende foranstaltninger. Vær opmærksom på, at der ikke gives støtte til allerede realiserede projekter. Hvis du har opnået støtte inden for de seneste to år, kan du heller ikke søge støtte.

KBX

Nye talenter skudt ud af Karriere-Kanonen

Vinderne af KarriereKanonen 2017 blev Moody, Rest in Beats og Sherpa. Valget blev truffet efter et grundigt talentforløb, som kulminerede på Smukfest, hvor jurymedlemmer fra P3, P6 BEAT, Bandakademiet og Smukfest udnævnte vinderne. Marianne Fruergaard, jurymedlem og leder af Bandakademiet, udtaler: "Musikalsk set er det vidt forskellige navne, men fælles for dem er, at de har noget på hjerte, som er større end dem selv." De tre vinderne følger i fodsporene på navne som The Minds of 99 og The Eclectic Moniker.

AF

MOODY var en af de tre vindere af årets Karrierekanonen.

ESBJERG ENSEMBLE fejrer i år 50-årsjubilæum. (Pressefoto).

Esbjerg Ensemble fylder 50 år

Efter nogle tumultariske år kan Esbjerg Ensemble i år fejre 50-årsjubilæum. Det fejrer de med en række koncerter i efteråret og jubilæumsfest den 23. september.

Landets ældste kammerensemble, der blev startet i 1967 af Peder Holm, er blevet en rollemodel i både ind- og udland, både i sin organisering og i sin kunstneriske profil.

Esbjerg Ensemble har gennem årene været udskældte og har tidligere stået over-

for en lukning grundet forslag om million-besparelser i Esbjerg Kommune. Heldigvis blev Esbjerg Kommunes byråd enige om at bevare orkestret i budgettet for de kommende år. Esbjerg Ensemble kan derfor fejre 50-årsjubilæum midt i en tid, hvor der er politisk opmærksomhed om opprioritering af kulturlivet uden for København.

www.esbjergensemble.com

AF

Nyt debatforum for medlemmer på dmf.dk

På DMF's kongres sidste år blev det vedtaget at oprette et debatforum for medlemmer af DMF. Det er nu blevet til virkelighed. "Mange har ønsket et debatforum medlemmerne imellem. Det er nu klar til, at alle DMF's medlemmer i hele landet kan erfarings- og videnedveksle inden for faglige, politiske og musikalske emner. Vi ser frem til en god debat," siger formand for DMF Anders Laursen. På DMF's debatforum kan man drøfte både faglige og fagpolitiske emner, ja alt hvad der rører sig blandt medlemmerne. Hvis et emne har særlig interesse, kan man vælge at få en mail, når der bliver skrevet noget om det. Man deltager i debatten ved at:

- Gå ind på www.dmf.dk
- Klik på "Mit DMF" øverst til højre
- Vælg "Debatforum login"
- Skriv det samme login og password som til "Mit DMF"

KBX

Going Local

Dansk Musiker Forbund er gået sammen med Spil Dansk om et nyt projekt 'Going Local', hvor kun DMF'ere kan optræde. Et projekt, hvor musikere får muligheden for at spille i dele af Danmark, hvor professionelle musikere sjældent lægger vejen forbi. Man skal som musiker optræde som solist med egenkomponeret materiale, og det kan være inden for alle genrer og på alle slags instrumenter.

Aisha, M.C. Hansen, Lilac's Daughters og Lil Lacy er nogle af de musikere, der kan opleves i lokalområdenes forsamlingshus under Spil Dansk Ugen.

Projektet er støttet af Dansk Musiker Forbund, og det er udelukkende DMF-medlemmer, der står på plakaten.

KBX

www.spildansk.dk

AISHA THORSEN er en af de musikere, der spiller Going Local-koncerter under Spil Dansk. (Foto: Jonna Rönnlund).

AF PETRINE JØRGENSEN / FOTO TRINE LARSEN

Musik- og folkeskolesamarbejdet TRE ÅR EFTER

For tre år siden trådte den omdiskuterede folkeskolereform i kraft. Den medførte en masse ændringer for folkeskolen, men bragte også nye forpligtelser for musikskolerne med sig.

Folkeskoler og musikskoler gik en ny fremtid i møde, da de fra statens side blev forpligtet til et gensidigt samarbejde i forbindelse med den nye folkeskolereform.

Samarbejdet er forløbet meget forskelligt rundt om i kommunerne. I Nyborg fungerer det forpligtende samarbejde virkelig godt, mens Gentofte mere bruger musikskoleundervisere som udlån til skolerne.

GLÆDELIGT MODTAGET I MUSIKSKOLERNE

Musikskolerne var ikke så skeptiske over for reformen.

”Jeg tænkte, at det var tiltrængt. Musikskolerne har i flere år været forpligtet til at samarbejde med folkeskolerne. Det var der-

for rigtig fint, at folkeskolerne nu også blev forpligtet til et gensidigt samarbejde med os. Det glædede jeg mig til,” fortæller Gentoftes musikskoleleder, Ulla Clausen.

I andre kommuner var man allerede påbegyndt et gensidigt samarbejde mellem musikskolen og folkeskolen, før reformen blev gennemført. I Nyborg havde musikskolens leder, Anders Richard Pedersen, taget kontakt til blandt andet Birkhovedskolen for at igangsætte nogle pilotprojekter. ”Jeg kan godt lide ideen om, at musik bliver bredt ud til alle, så vi undgår den sociale slagside, hvor det kun er de rige forældre, som har råd til at melde deres børn ind i musikskolen. Ved at samarbejde med folkeskolen når vi en bred flok børn, og jeg så derfor meget

positivt på reformen,” forklarer Anders med stor entusiasme i stemmen.

SKOLERNES MODTAGELSE

I reformens aftaletekst stod, at det var op til de enkelte skoleledere selv at bestemme rammerne for samarbejdet. Det passede fint med Birkhovedskolens og musikskolens projekter i Nyborg, da de allerede havde etableret såkaldte blæserklasser og en bunke af andre ideer, som de ønskede at videreudvikle. ”Det var Anders, som tog teten og kom en med en lang række ideer til, hvordan vi kunne gribe et samarbejde an. Jeg syntes, det lød spændende, at vi kunne tilbyde noget nyt i musikundervisningen. Vi havde derfor en lang række møder med musiksko-

len, hvor vi blev enige om, at samarbejdet kunne bidrage til noget godt i begge vores organisationer,” forklarer skoleleder for Birkhovedskolens i Nyborg Carsten Højgaard.

I Gentofte var det mere tilfældet, der drev samarbejdet. Folkeskolen var ramt af mange nye elementer i reformen, og ved folkeskolestart i sommeren 2013 stod Skovshoved Skole pludselig uden en musiklærer til hele indskolingens: ”Vi henvendte os til musikskolen for at høre, om de kunne skaffe nogle musiklærere til undervisning i indskolingens. Musikskolen var meget behjælpelig og sørgede for, at vi fik tre musikskolelærere til at varetage undervisningen,” fortæller Peter Vinkel, som er viceskoleleder på Skovshoved Skole i Gentofte.

DE SPIRENDE SAMARBEJDER

De frie rammer for samarbejde har derfor medført, at samarbejdet har udformet sig forskelligt i kommunerne. I Nyborg kommune har man etableret både blæserklasser, ukuleleklasser, skolekor og kompagnonundervisning (undervisning med to lærere, henholdsvis en musikskolelærer og en folkeskolelærer) samt en masse projekter med koncerter og mere. Anders Richard Pedersen uddyber blæserklasserne: ”Blæserklasserne foregår for alle 5. klasser på Birkhovedskolens. Her får alle børn udleveret et blæseinstrument, dvs. en klarinet, saxofon, tværfløjte, trompet, trombone, osv. Børnene får instrumentet med hjem, og det er ganske gratis for dem. Mine musikskolelærere har blæserklasserne sammen med folkeskolelærere, hvor de lærer børnene at spille på deres respektive instrument. Det hele går ud på, at de alle sammen skal spille sammen. Både de enkelte klasser og alle klasserne sammen. Hertil bruges forskellige pædagogiske metoder, således at det kan lade sig gøre, selv om man aldrig har spillet på et instrument før.”

ØNSKE OM GENSIDIGT SAMARBEJDE

I Gentofte Kommune kom man også hurtigt i gang efter reformen. I starten var musiksko-

lens lærere ude på tre forskellige skoler for at varetage den obligatoriske musikundervisning, men i dag er der kun lærere ude på Skovshoved Skole. Ulla Clausen fortæller, at udlån af musikskolelærerne foregår i tæt samarbejde med ledelserne, men at de godt kunne ønske sig nogle flere projekter mellem musikskolen og folkeskolen: ”Lige nu er det egentlig musikskolens lærere, som løser en opgave for folkeskolen. Det gensidige samarbejde er endnu ikke indfriet, men jeg glæder mig til, at det sker.”

UDFORDRINGER VED SAMARBEJDET

De nye samarbejder krævede også tilvæning for de forskellige aktører. Både i Gentofte og Nyborg oplevede musikskolelærerne udfordringer ved at skulle undervise store klasser, hvor eleverne ikke nødvendigvis var motiveret for musikken: ”Når man træder ud i folkeskolen, er det en helt anden type elever, end musikskolelærerne er vant til. På musikskolen kommer man af egen fri vilje. Det har selvfølgelig en betydning for den pædagogiske tilgang. Her har vi måttet justere i organiseringen, for eksempel hvem gør hvad, og hvad starter vi med. Det brugte vi noget tid på at justere det første år, men det har også kun gjort projektet bedre,” fortæller Carsten Højgaard. Samtidig fortæller Anders Richard Pedersen, at man også har sørget for fælles efteruddannelse til både musik- og folkeskolelærere, samt kurser til folkeskolelærerne i både it, musik, brugsklaver, direktion og sammenspil.

I Gentofte brugte man mere en ad hoc-metode til, hvad der virkede og ikke virkede, når musikskolelærerne var ude i undervisningen. På Skovshoved Skole havde de i starten tre forskellige musikskolelærere til at varetage musikundervisningen på henholdsvis første, anden og tredje årgang. Efterhånden overtog en enkelt musikskolelærer alle tre årgange, hvilket fungerede bedre, da musikskolelæreren fik større kendskab og tilhørsforhold til klasserne ved at være til stede flere gange om ugen i stedet for en enkelt dag.

Jeg kan godt lide ideen om, at musik bliver bredt ud til alle, så vi undgår den sociale slagside, hvor det kun er de rige forældre, som har råd til at melde deres børn ind i musikskolen.

ANDERS RICHARD PEDERSEN,
MUSIKSKOLELEDER I NYBORG

BØRNEGENSIN

Til trods for at den primære udfordring har ligget i at undervise store grupper af børn i musik, har det samtidig vist sig at være en af de største gevinster. Både skoleleder og musikskoleleder i Nyborg har set store lys i børn, som ellers har svært ved at klare sig i andre timer: ”Vi kan se elever, som blomstrer i projekterne, hvor de ellers har det svært i andre dele af skoledagene. Nogle har også et særligt talent, som de ikke var klar over. De får boostet selvtilliden, og lærerne får mulighed for at se eleverne på en anden bane, end de er vant til,” fortæller Carsten Højgaard.

Samtidig oplever eleverne også større sammenhold, når de eksempelvis er en del af blæserklasserne eller skolekorene: ”Der bliver ikke givet karakter, når børnene synger med eksempelvis Odense Symfoniorkester, men det er en kæmpe oplevelse for børnene. Det er en win-win-situation, hvor der ikke er nogen vindere og tabere, og alle er altid med,” forklarer Anders Richard Pedersen.

AF PETRINE JØRGENSEN

KOMMUNERNE SKAL PRIORITERE SAMARBEJDET

Hvis kommunerne involverer sig mere både økonomisk og politisk, bliver samarbejdet bedre, erfarer flere kommuner. Samme konklusion er Musikskoletænk tanken kommet frem til.

I dag ses der en forskel i, hvor langt Gentofte og Nyborg er kommet med deres samarbejde. Forklaringen kan ligge i, hvor meget kommunerne har involveret sig i samarbejdet. Kulturministeriet offentliggjorde i august en tænketank om fremtidens musikskoler. Heri findes også betragtninger og anbefalinger til folkeskole- og musikskolesamarbejdet. Blandt andet påpeger den foreløbige rapport, at samarbejdet fungerer bedst, når kommunen forholder sig politisk til området og tager ansvar for økonomisk prioritering og strategier på området.

Betragtningen gør sig gældende i de to kommuner. I Nyborg har kommunen både bidraget økonomisk og prioriteret samarbejdet politisk: "Vi startede samarbejdet før reformen. Så i starten finansierede skolen selv projektet, men da reformen kom, afsatte kommunen også driftsmidler til de ting, som vi havde sat i søen," fortæller Carsten Højgaard.

I Gentofte, hvor det gensidige samarbejde endnu ikke er optimalt, er samarbejdet heller ikke prioriteret fra kommunens side. Derudover har folkeskolen endnu ikke åbnet

sig fuldt ud for samarbejdet. For Ulla Clausen er det et drømmescenarie, at folkeskolerne i højere grad vil prioritere samarbejdet, og at kommunen vil skyde nogle penge i projektet. Samtidig udviser hun forståelse for folkeskolens tilvænnning til reformen og kommunernes budgetter: "Man skal ikke være efter folkeskolerne på den måde. De har også haft deres at se til. Samtidig ville det være rart, hvis kommunen ville skyde nogle penge efter projektet. Men jeg vil heller ikke sige, at kommunen bare skal give, for de har jo også budgetter, som skal hænge sammen."

“ Det kunne være enormt sjovt, hvis man udviklede nogle projekter, som understøttede undervisningen. Musik kan støtte hvad som helst. Både matematik og sprog.”

ULLA CLAUSEN, MUSIKSKOLELEDER I GENTOFTE.

UKULELEKLASSE fra Birkhovedskolen spiller på den grønne festival i Nyborg. (Foto: Trine Larsen).

FREMTIDENS SAMARBEJDE

Det er også blandt tænketankens anbefalinger, at folkeskolen i højere grad skal åbne for samarbejdet med musikskolen, og at kommunerne skal gå mere aktivt ind i samarbejdet ved at sætte politiske rammer og prioriteringer.

Men hvor ser Nyborg og Gentofte selv deres samarbejde om fem år?

I Nyborg er man meget optimistiske med hensyn til det fremtidige samarbejde:

”Blæserklasserne på 5. årgang er kommet for at blive. Vi kommer til at samarbejde endnu mere på tværs, og vi afprøver også gerne flere ideer og koncepter,” siger Carsten Højgaard.

Også hos Nyborg Musikskole er ambitionerne og forventningerne til fremtidens samarbejde store: ”Om fem år er vi endnu mere formaliseret, og vi har bedre evidens

for, hvad der virker og er bedst for børnene. Derudover har vi nogle overordnede mål om, at børnene møder musikskolen tre gange på et skoleliv. Eksempelvis kan der være et forløb på anden, fjerde og sjette årgang. Hvor de på anden årgang synger, på fjerde årgang spiller ukulele og på sjette årgang har en blæserklasse. Det er nogle langsigtede planer, som politikerne selvfølgelig også skal sætte nogle ressourcer af til,” fortæller Anders Richard Pedersen.

I Gentofte er man mere forsigtige med målsætningerne for fremtiden. Folkeskolen er godt tilfreds med den nuværende ordning, hvor de låner musikskolelærere til musikundervisningen. Musikskolen kunne godt tænke sig nogle flere fælles projekter: ”Det kunne være enormt sjovt, hvis man udviklede nogle projekter, som understøttede

undervisningen. Musik kan støtte hvad som helst. Både matematik og sprog. Det kunne være sjovt at udvikle sådan nogle forløb i fællesskab med skolerne,” siger Ulla Clausen med optimisme i stemmen.

ET SAMARBEJDE SOM ER KOMMET FOR AT BLIVE?

Det sidste punktum er derfor ikke sat i folkeskole- og musikskolesamarbejdet. Der er stadig mange samarbejder, som kan gøres stærkere og større, men de spirer og udvikler sig stadig. Den første skepsis ved reformens tilblivelse kan derfor så småt pakkes væk og i stedet erstattes af en lille optimisme om, hvordan musik kan få andre elever end normalt til at skinne igennem. ■

SPD::ONE

PERCUSSION PAD SERIES

Introducing Roland's SPD::ONE Series - a family of digital percussion pads for musicians to add genuine drum/ percussion sounds and samples to their performances. Each model contains a range of dedicated sounds – spanning kick drums, percussion, or electronic drum sounds, and you can even import your own original audio data into one of the 12 internal sound banks. Or if samples are more your thing, choose the dedicated SPD-1W WAV pad. Once you're ready to go, the robust-yet-sensitive pad can be played with sticks, hands, or feet, and trigger threshold settings are easily adjusted with intuitive controls.

Mange folkeskoler mangler stadig at finde melodien

Opprioritering af musik og flere kvalificerede musiklærere er vejen frem, hvis samarbejdet mellem folkeskoler og musikskoler skal blive bedre. Det fortæller forsker Finn Holst og lektor Jesper Juellund Jensen.

Der er fortsat stor forskel på, hvor højt man prioriterer musik på landets folkeskoler. De steder, hvor musikken prioriteres, har skolereformen fået en positiv betydning. Men på de fleste folkeskoler er der stadig store problemer med at etablere et frugtbart og ligeværdigt samarbejde med musikskolerne, fordi musikken ikke spiller nogen rolle.

Sådan lyder det fra ph.d. Finn Holst, der er cand.pæd. i musik og generel pædagogik og forsker ved Danmarks Pædagogiske Universitet (DPU). Finn Holst deler folkeskolerne op i to kategorier: A-skolerne og B-skolerne. På A-skolerne prioriterer man at have kvalificerede musiklærere, og man får derfor det bedste ud af skolereformens krav om samarbejde mellem musikskoler og folkeskoler.

Omvendt oplever musikskolelærerne, at det er svært at etablere et reelt samarbejde, når de kommer for at undervise i musik på B-skolerne.

"Musikskolerne er velkomne på B-skolerne, men det gensidige samarbejde om musikundervisningen bliver ikke praktiseret. Hvordan skulle det kunne lade sig gøre, når skolerne ikke har en musikkultur? Musikskolen skal altså komme med et tilbud om undervisning et sted, hvor der ikke laves musik, og så er det svært at etablere et partnerskab, som ellers er meningen med samarbejdet," lyder det fra Finn Holst, der påpeger, at et langsigtet samarbejde, hvor folkeskole og

musikskole indgår i et partnerskab, er bedre end de mere kortsigtede, eksterne projekter, som B-skolerne typisk praktiserer.

"Problemstillingen med B-skolerne er udpræget og alvorlig, for der står i reformen, at man skal samarbejde om planlægning og gennemførelse. Men B-skolerne sætter typisk ikke tid af til samarbejde, og det betyder, at musikskolerne er nødt til at komme med en færdig pakke, gennemføre undervisningen og så af sted igen. Hvis man derimod planlægger og gennemfører sammen, kan samarbejdet løfte kulturen på folkeskolen."

MANGLER KVALIFICEREDE LÆRERE

På Professionshøjskolen Metropol i København kender man også til problematikken med A- og B-skoler. Det fortæller ph.d. og lektor på Metropol Jesper Juellund Jensen.

"Vi oplever, at nyuddannede, ambitiøse musiklærere finder det hårdt at starte på en B-skole, fordi de bærer musikmiljøet alene. De søger derfor ansættelse på A-skolerne, og dermed bliver den her opdeling hurtigt selvforstærkende." Ifølge Finn Holst skyldes en del af problemet med B-skolerne manglende prioritering hos ledelsen, men også mangel på kvalificerede lærere.

"Igenom flere læreruddannelsesrevisioner er den musikfaglige del blevet reduceret igen og igen. Samtidig er efteruddannelse af musiklærere siden 2000'erne blevet stærkt nedprioriteret. Det resulterer

desværre i, at nogle opgiver faget."

Denne problematik nikker Jesper Juellund Jensen genkendende til, og han påpeger, at den overordnet skyldes to ting.

"For det første bliver der uddannet markant færre musiklærere nu end tidligere. Det skyldes nok til dels, at der er to grupper, vi har svært ved at få fat i. Dem, som har kompetencer inden for musikfaget, men som er nervøse for at udfolde sig som musiklærer og helst ser, at deres identitet som musiker og underviser holdes adskilt. Og så dem, som måske ikke tror, at de er dygtige nok til at undervise i musik. Men ofte er det faktisk dem, som har erfaring til at blive nogle af de bedste musiklærere, fordi der skal meget mere til end blot at spille på et instrument eller være en god sanger," lyder det fra Jesper Juellund Jensen, der fortsætter:

"For det andet kunne dem, vi uddanner, med fordel have nogle bredere kompetencer. I den formelle aftaletekst er der afsat 140 ECTS til tre undervisningsfag, men kun 30 ECTS ud af de 140 udmøntes til musikfaget på professionshøjskolerne. Der er altså tale om en markant nedprioritering af musikfaget, og det betyder, at det for de færdiguddannede lærere bliver sværere at leve op til kompetencekravene i faget," fortæller Jesper Juellund Jensen.

STORT POTENTIALE I ORKESTERKLASSER

"Professionshøjskolerne føler sig i stedet kaldet til at løse de mere dagsaktuelle pro-

JAZZFIVE til skolekoncert. (Foto: Christian Brandt, Levende Musik i Skolen).

blemstillinger såsom inklusion, digitalisering i skolen og bevægelse, og det bliver på bekostning af den mere kompetente faglærer. Heldigvis ser vi rundtom i landet, at man nu forsøger at styrke uddannelsen; blandt andet på Professionshøjskolen Absalon (det tidligere UC Sjælland, red.) i Roskilde, hvor man er i gang med at lave en musikprofil (Se artikel s. 20). Og det er godt, hvis musiklærerne skal bære den rolle, de ofte får, nemlig at være en drivkraft for skolens kultur,” siger Jesper Juellund Jensen og understreger, at han er stolt over de engagerede og kompetente studerende, han møder i sit arbejde.

Musiklærerens styrke er ifølge Jesper Juellund Jensen, at de aldrig står alene, men altid er tænkt ind i en didaktisk kontekst. Og så er det væsentligt, at man ikke ser isoleret på musikfagligheden, men tænker faget som et kombineret fagligt-didaktisk fag, hvor ”man bruger musikfaget i skolen til også at arbejde med almene kompetencer”.

For Finn Holst er det ligeledes essentielt, at

musikundervisning bliver forstået i krydsfeltet mellem fag og pædagogik, og det ser endelig ud til at lykkes på enkelte skoler, fortæller han. ”Reformen har heldigvis også givet anledning til nye musikalske læringsmiljøer, som indeholder et stort potentiale, nemlig de såkaldte ’orkesterklasser’. Altså klasser i folkeskolen, hvor eleverne undervises i forskellige instrumenter, som var de et orkester. Det er en stor succes, som går på tværs af situationen med A- og B-skoler, og som forudsætter et samarbejde mellem musikskolelærernes specialiserede kompetencer på instrumentalområdet og folkeskolelærerens kompetencer i den almene undervisning. Dette vellykkede samarbejde ses ofte på de mere udfordrede skoler. Her har man virkelig faget, hvordan man får de ellers knap så motiverede elever til at interessere sig for musik,” slutter en begejstret Finn Holst med ønsket om, at det store forandringspotentiale i orkesterklasserne får større indvirkning rundtom på landets folkeskoler.

”

For det første bliver der uddannet markant færre musiklærere nu end tidligere. For det andet kunne dem, vi uddanner, med fordel have nogle bredere kompetencer.

JESPER JUELLUND JENSEN,
LEKTOR PÅ METROPOL

Musikskolelæreren skal kende folkeskolens spilleregler

Lærerne fra musikskolerne er ikke rustet godt nok til at undervise i folkeskolen, mener folkeskolelærer og musiker Kristine Cadieux.

“Jeg oplever, at mange musikskolelærere ikke helt har begreb om det store ansvar, de står over for, når de møder til musikundervisning på folkeskolerne. Undervisningen kræver, at de har blik for mere end deres fag. De skal medtænke skolens rammer i deres musikundervisning og have blik for relationer og elevernes reaktioner. Derfor går samarbejdet galt nogle gange.”

Sådan lyder det fra folkeskolelærer Kristine Cadieux, der er uddannet klarinettist

og selv har arbejdet som musikskolelærer i mere end ti år. Hun oplever, at det stadig langt fra er alle steder, at det musikalske samarbejde mellem musikskoler og folkeskoler fungerer optimalt. “For at eleverne får mest muligt ud af samarbejdet, kræver det et højere samarbejde mellem lærerne. At musikskolelærerne også kender de konsekvenser og spilleregler, der gælder for eleverne i den pågældende klasse. Ledelsen på både musikskoler og folkeskoler skal derfor sætte tid af til møder, så lærerne kan forventnings-

afstemme og overlevere. Der skal tales meget mere sammen om de enkelte klasser, for eksempel om hvilke teknikker man bruger til at skabe ro. På den måde undgår vi, at musikskolelærerne betragtes som 'ugens gæst', men derimod føler sig mere integreret i skolens undervisning.”

MERE PSYKOLOGI PÅ SKEMAET

Når samarbejdet vælter, skyldes det særligt to ting, påpeger Kristine Cadieux. Manglende forståelse for ansvarsområder og elevernes

”

Musikskolelærerne har ikke samme pædagogiske indsigt som folkeskolelærerne. De mangler noget mere undervisning i klasseledelse og psykologi.

**KRISTINE CADIEUX,
FOLKESKOLELÆRER OG MUSIKER**

motivation.” Musikskolelærerne har ikke samme pædagogiske indsigt som folkeskolelærerne. De mangler noget mere undervisning i klasseledelse og psykologi. Jeg har oplevet, at noget af den struktur, der er i undervisningen, ryger, når musikskolelærerne kommer ud og underviser, fordi de ikke kender strategierne for undervisningen i den enkelte klasse. Men det kræver også, at der er nogen, der fortæller dem om det,” fortæller Kristine Cadieux og fortsætter:

”Undervisningen vælter også, fordi musikskolelærerne oplever at blive mødt af en anden modstand fra elevernes side, end de er vant til. På musikskolerne arbejder de

med elever, som kommer der frivilligt, og fordi de har en interesse i musik. Sådan er det ikke nødvendigvis i folkeskolens musiktimer. Her provokerer eleverne på en anden måde.”

GODE MULIGHEDER I UNDERVISNINGEN

Fungerer samarbejdet mellem musikskolelærere og folkeskolelærere, er der store fordele at hente for eleverne, mener Kristine Cadieux. Samarbejdet giver nemlig mulighed for instrumentalundervisning, og det motiverer eleverne i en særlig grad. De får chancen for at opleve levende musik og mange forskellige typer instrumenter, og de ser nogen, som virkelig kan spille.

Derfor håber Kristine Cadieux på, at flere musikskolelærere sætter sig ind i de mange krav, samarbejdet stiller. Hun underviser i efteråret på Artlab/DMF i kurset ’Musik i klassen’, hvor hun giver en række råd til at få det gode samarbejde til at spille.

”Struktur og rutiner er vigtigt i undervisningen. For eksempel kan det være en god idé at starte og slutte hver time på samme måde, så eleverne har noget at forholde sig til, og skriv gerne på tavlen, hvad eleverne kan forvente af timen. Det er langt fra lige meget, hvordan man bygger en time op; især når man har at gøre med et kreativt fag, hvor eleverne typisk undervises uden for deres vante klasselokale og derfor ofte føler, at de har fritime.”

”Man skal være tydelig med hensyn til, at det er læreren, der sætter rammen, og man skal ikke være bange for at tage en konflikt med eleverne. Det handler ikke om være venner med klassen. Og så skal undervisningen hele tiden tilpasses afhængig af klasse, klokkeslæt, elevernes alder og de fysiske rammer. Der er altså mange flere faktorer, der skal medtænkes i folkeskolens undervisning, end når man underviser på en musikskole,” slutter Kristine Cadieux.

Kristine Cadieux

- Uddannet klassisk klarinettist på Det Jyske Musikkonservatorium og har en Post Grad. Cert. i Inclusive Education fra University of Glasgow
- Har i mere end ti år arbejdet som musikskolelærer og freelancemusiker
- Tog herefter en læreruddannelse på VIA University College i Aarhus
- Arbejder i dag som folkeskolelærer og skal efter sommerferien have ti timers musikundervisning om ugen i 1. og 2. klasse
- Kristine Cadieux underviser i ’Musik i klassen’ på Artlab/DMF til september og oktober.

Læs mere på www.artlab.dk

Det Jyske usikkonservatorium

www.musikkons.dk

Ansøgningsfrist:

1. december, for BA og KA

Nyhed:

Der åbnes nu for klassiske ensembler i solistklassen.

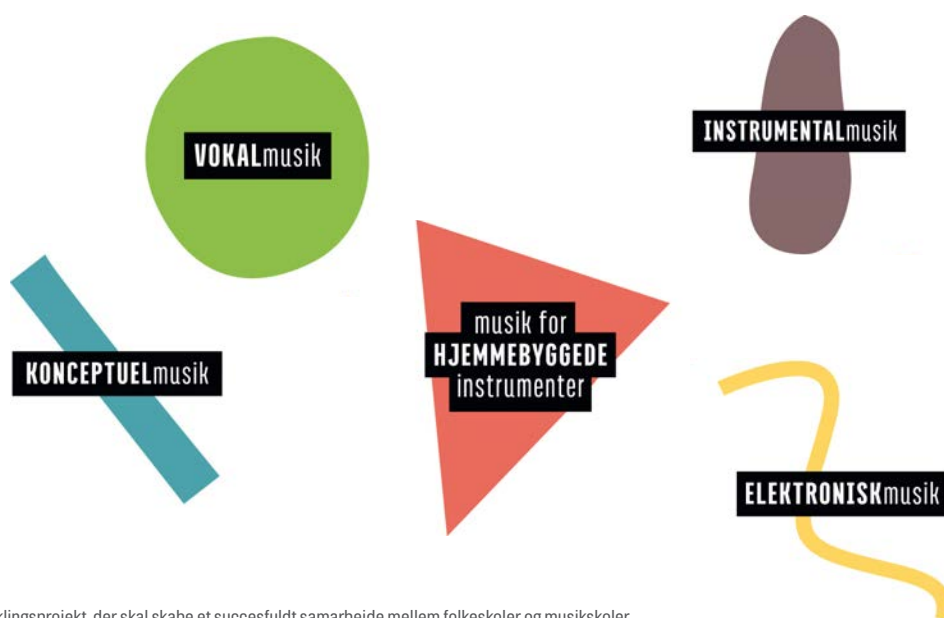
Ansøgningsfrist:

1. februar

SAMARBEJDE SKABER

TRIVSEL, MOTIVATION OG LÆRING

Musikskolelæreren og folkeskolelæreren bliver hinandens forudsætninger for kompetenceudvikling og et succesfuldt samarbejde til gavn for eleverne. Det viser en rapport om pilotprojektet 1+1=3.

1+1=3 er et udviklingsprojekt, der skal skabe et succesfuldt samarbejde mellem folkeskoler og musikskoler.

At bringe musikskolelærerens professionelle, musiske kompetencer i spil i samarbejde med folkeskolelæreren skaber gode muligheder for et kvalitativt løft af folkeskolens musikundervisning. Og samarbejdet kan i bedste fald blive en stor gevinst for elevernes trivsel, motivation og læring. Sådan lyder konklusionen i en rapport, som projektleder og lektor ved Udvikling og Forskning på UC Syd Else Marie Okkels har skrevet på baggrund af udviklingsprojektet 1+1=3, der blev støttet af Undervisningsministeriet, Komponistforeningen, Kunstfonden og UC Syd. Et pilotprojekt fra

2014 til 2015, der havde til formål at skabe et succesfuldt samarbejde mellem folkeskoler og musikskoler. Baggrunden for pilotprojektet, der blev lavet i samarbejde med de fire sønderjyske kommuner Aabenraa, Tønder, Haderslev og Sønderborg, var indførelsen af skolereformen i 2014. Erfaringer fra projektet viser, at samarbejdet mellem folkeskolelærere og musikskolelærere på trods af mange bekymringer er en god idé. Når blot man griber samarbejdet rigtigt an.

ÆSTETISK DANNELSE

For at opnå det succesfulde samarbejde kræver det overordnet tre ting: at lærerne er bevidste om deres egen rolle, at de har tid til at forberede og efterbehandle undervisningen sammen, og at de tør give hinanden konstruktiv kritik, fortæller Else Marie Okkels.

"Mødet mellem en musikskolelærer og en folkeskolelærer er et møde mellem en kunstnerisk og en pædagogisk verden, og det gode samarbejde handler om at se, hvem man er. Musikskolelæreren kan bringe den kunstneriske dimension ind i folkeskolen, og det er vigtigt, at børn oplever den levende,

professionelle musik og den professionelle musikers tilgang til musik og måde at arbejde på. Det kan folkeskolelæreren ikke give eleverne, men de kan til gengæld danne rammen, så musikskolelæreren kan udfolde disse ting.”

For at legitimere sin rolle i undervisningen og fange elevernes interesse fra starten er det vigtigt, at musikskolelærerne allerede i første undervisningstime viser deres instrument og spiller for eleverne, påpeger Else Marie Okkels.

”Man skal træde i karakter som musiker allerede fra starten.”

En del af kritikken af lovkravet om det musikalske samarbejde i folkeskolerne går på, at musikskolelærerne ender med at lave det arbejde, folkeskolen reelt set selv skulle udføre. Men den bekymring deler Else Marie Okkels ikke.

”De kan noget hver især. Musikskolelæreren er ikke vant til klasserumsledelse; det er folkeskolelæreren. Omvendt er musikskolelærerne nødvendige i folkeskolen, hvor man ofte gør elever til regneark. Børn skal også æstetisk dannes, og det har været underprioriteret i mange år, og her synes jeg, at musikskolelærerne har en mission.”

KOMPETENCER I SPIL

Hvis folkeskolelæreren og musikskolelæreren kommer over den hurdle, det kan være at turde give hinanden konstruktiv kritik, betyder det succesfulde samarbejde ikke kun noget positivt for eleverne, men også for lærerne. Det viser erfaringerne fra 1+1=3.

”Man skal turde række ind i hinandens profession og tage ansvar for helheden. Hvis man oplever, at den ene spilder sine ressourcer, skal man skride ind. Man skal være villig til at udvikle sig gennem samarbejde. For samarbejdet mellem folkeskole og musikskole drejer sig om at bringe musikskolelæreren og folkeskolelæreren forskellige kompetencer i spil med hinanden på en konstruktiv måde, hvorved 1+1 har mulighed for at blive til 3. Derfor mener jeg, at musikskolelæreren og folkeskolelæreren bliver hinandens forudsætninger

for, at de kan udfolde deres kompetencer,” lyder det fra Else Marie Okkels.

Idéen med 1+1=3 var fra starten at bidrage til udviklingen af læremidler og videreformidle erfaringer og samarbejdsmodeller. Erfaringer fra 1+1=3 udmøntes netop nu i online-undervisningsmaterialet Fem Spor I Ny Dansk Musik, der på initiativ af Komponistforeningen udarbejdes til undervisning af 3.-6. klasser. Else Marie Okkels fortæller om sit arbejde:

”Jeg er en af dem, der klapper i hænderne over, at folkeskoler og musikskoler skal samarbejde, for jeg ser et stort potentiale i det for både eleverne og underviserne. Men man skal være klar over, at det tager tid og kræver forberedelse. Som det ser ud nu, mangler der materiale til undervisningen, og det er derfor, vi har lavet Fem Spor I Ny Dansk Musik. Her kan man hente inspiration til den fælles undervisning, også selv om man ikke underviser elever i 3.-6. klasse,” slutter Else Marie Okkels. ■

EKSEMPLER PÅ PROBLEMSTILLINGER I SAMARBEJDET

- Manglende klar rollefordeling i undervisningen.
- Manglende fokus på målet med undervisningen og de enkelte aktiviteter.
- Mangelfuld overholdelse af tidsplanen
- Folkeskolelærer og musikskolelærer har ikke kendt nok til det indhold, den anden har været hovedansvarlig for.
- Manglende intern kommunikation og understøttelse af hinandens undervisning.
- Manglende gensidig faglig og didaktisk sparring.

Kilde: Rapport ”1+1=3”
v. lektor Else Marie Okkels

”

Man skal turde række ind i hinandens profession og tage ansvar for helheden. Hvis man oplever, at den ene spilder sine ressourcer, skal man skride ind.

**ELSE MARIE OKKELS,
PROJEKTLEDER OG LEKTOR V
ED UDVIKLING OG FORSKNING PÅ UC SYD**

GUIDELINES

Sådan begynder du det gode samarbejde

- Del en almindelig musiktime lige over, så I lærer hinanden at kende som undervisere
- Lav et planlægningsmøde, hvor folkeskolelæreren leder mødet og musikskolelæreren tænkes ind som en kunstnerisk ressource
- Forbered eleverne på, at musikskolelæreren kommer, og øv noget på forhånd
- Overhold undervisningsplanen fra planlægningsmødet med tid og rollefordeling
- Evaluér undervisningen, og giv hinanden didaktisk og faglig sparring
- Tal efterfølgende med eleverne om, hvad de har lært.

Kilde: Rapport ”1+1=3”
v. lektor Else Marie Okkels

AF ANINE FUGLESANG

Ny musikprofil på læreruddannelsen i Roskilde

Efterspørgslen på dygtige musikundervisere er blevet større efter skolereformen trådte i kraft. Derfor får læreruddannelsen på Professionshøjskolen Absalon nu en ny musikprofil.

MANGLÉN på dygtige musikundervisere har ført til ny uddannelse i Roskilde. (Foto: Fra Hjørring Musikskole).

Et ønske om at styrke musikundervisningen i folkeskolerne og uddannelsen af musiklærere har ført til, at Professionshøjskolen Absalon (det tidligere UC Sjælland, red.) i Roskilde har åbnet en ny musikprofil på læreruddannelsen.

Rundtom på de sjællandske folkeskoler oplever eleverne at blive mødt af musiklærere, der ikke er uddannet til at undervise i musik. Det fortæller centerchef på Professionshøjskolen Absalon, Stina Løvgreen Møllenbach, der er en af initiativtagerne bag den nye musikprofil.

"Musik er vigtig i bred forstand, og med den nye skolereform er der en masse muligheder for, at musik kan indgå i en lang række fag. Men vi kan se, at der mangler uddannede musiklærere, og det kan der være mange grunde til. Men en af grundene er nok, at man har underprioriteret faget på landets uddannelser. Og det vil vi gøre noget ved nu. Vi har derfor besluttet af tage opgaven på os, så vi kan få uddannet nogle

dygtige, engagerede musiklærere, og det skal selvfølgelig ske i Roskilde, som er musikens by," fortæller Stina Løvgreen Møllenbach, der oplever, at efterspørgslen på dygtige musiklærere er blevet større, efter at skolereformen trådte i kraft.

"Skolereformen stiller krav om, at lærerne skal arbejde på nye måder og samarbejde med omverdenen, og det er virkelig visionært. Men som lærer kan man godt tænke: Hvordan klarer jeg lige den? Derfor er det vigtigt, at vi får uddannet lærere, som har dette på ryggraden og får de kompetencer, som reformen kræver."

MUSIKKENS BETYDNING FOR LÆRING

Den nye musikprofil får et mere holistisk syn på musikfaget, så de studerende ikke kun styrkes i deres musiske faglighed, men også bliver undervist i psykologi og didaktik. På den måde kommer de studerende rundt om musikfaget fra flere vinkler og får større indsigt i, hvad musik for eksempel betyder for læring og ud-

vikling, fortæller Stina Løvgreen Møllenbach.

"På den måde kan uddannelsen bruges endnu mere i de samarbejder, som reformen kræver. Der bliver virkelig tale om nogle ressourcestærke lærere, som skal styrke folkeskolernes musiske profil."

Samtidig lægger Professionshøjskolen Absalon stor vægt på, at de studerende og uddannelsen arbejder tæt sammen med kulturinstitutioner og musikmiljøer, også som et led i den åbne skole.

"Der er grobund for spændende samarbejder. De studerende skal også i praktik på skolerne, og her håber vi, at vi kan etablere et godt samarbejde, så de skoler, der i forvejen ikke prioriterer musik så højt, forhåbentlig vil gøre det i fremtiden," fortæller Stina Løvgreen Møllenbach.

Det første hold studerende på Professionshøjskolen Absalons nye musikprofil, der desuden lægger op til, at de to øvrige fag i uddannelsen er valgfri, starter i september 2017.

Et forsikringsfællesskab for dig, der ved, at akkord ikke kun er en aflønningsform.

Runa Forsikring er et forsikringsfællesskab for udvalgte faggrupper, blandt andre musikere, som er medlem af Dansk Musiker Forbund. Vi er ejet af vores medlemmer med alle de fordele, der følger med. Som medlem får du del i overskuddet, når det ikke lige bruges til at sænke priserne eller forbedre dine forsikringer. Og er uheldet ude, er det selvfølgelig os, du ringer til. Men det er i virkeligheden dine kolleger, som kommer dig til undsætning. Meningen er nemlig, at vi dækker ind for hinanden og ikke bare deles om overskuddet, men også om risikoen og regningen. Hvis du kan se meningen, så se, hvordan du bliver medlem.

Gå ind på runa.dk/blivmedlem eller ring til os på 33 95 76 82.

Runa Forsikring
En del af LB Forsikring

AF CHRISTINE CHRISTIANSEN

SAMMENSPIL GØR BØRN SOCIALE

Med El Sistema-inspirerede orkestertilbud på kommunens folkeskoler når Hjørring Musiske Skole ud til børn, der ellers ikke ville spille musik.

Børn, der lærer at spille musik i flok, inspirerer hinanden. Det er en grundtanke i de El Sistema-inspirerede orkesterprojekter, som Hjørring Musiske Skole har søsat på 11 af kommunens 15 folkeskoler. Projekterne er udviklet som led i den gensidigt forpligtende samarbejdsaftale mellem folkeskole og musikskole (som skolereformen fra 2014 foreskriver). Hjørring Musiske Skole var på forkant med reformens krav og tilbød allerede i 2011 instrumentalundervisning til elever på en række af kommunens folkeskoler.

"Vi arbejder langsigtet for et mere musikskolesystem, hvor man anerkender og bruger de værdier, som musikskolens undervisere bidrager med, ude på skolerne. Musikken er vigtig for børns trivsel og læring. Er undervisningen tilrettelagt rigtigt, kan selv elever på begynderstadiet få store musikalske oplevelser," siger Christian Larsen, der er leder af Hjørring Musiske Skole.

På tredje klassetrin starter de elever, der er med i ordningen, med at spille et stryge-, blæse- eller slagtojsinstrument. Børnene er fra dag ét med i et orkester.

"Vi har skræddersyet modeller til de enkelte skoler ud fra deres muligheder og ønsker. På én skole er orkestret et rytmisk band, som børnene spiller i. En vigtig pointe er, at vi tilpasser undervisningen til skolernes behov," uddyber lederen.

SAMMENSPILLET ER I CENTRUM

Musikundervisningen på folkeskolerne bygger på El Sistemas kerneværdier: Der skal være plads til alle, og det skal være gratis for eleverne at spille i orkestrene. Kravet er til gengæld, at de gør sig umage på instrumenterne.

"Gennem sammenspillet indfrier eleverne de fælles mål. Det handler ikke om, at børnene skal konkurrere internt om, hvem der spiller bedst. Det vigtige er, at de i fællesskab stræber efter at opnå et godt musikalsk resultat," forklarer Christian Larsen.

Med projekterne i El Sistemas ånd når Hjørring Musiske Skole ud til børn, der ellers ikke ville dyrke den levende musik i deres hverdag. Eleverne fra de forskellige skoler i kommunen mødes fire gange årligt for at spille sammen i et stort symfoniorkester. På skolerne organiseres koncerter, hvor eleverne løbende viser forældre og kammerater, hvad de har lært.

"I El Sistema er sammenspillet et redskab til social udvikling, og vi vægter det sociale aspekt højt," siger musikskolelederen.

Også finansielt er holdundervisningen en gevinst for musikskolen, tilføjer han:

"Vi beskæres løbende økonomisk, og det tvinger os til at lave andre forretningsmodeller, hvor vi øger elevtallet uden at lave flere aktivitetstimer samlet set. I holdundervisningen på folkeskolerne bruger vi musikskolens ressourcer rationelt, og folkeskolerne vil

gerne medfinansiere projekterne, fordi de skaber værdi.”

ORKESTRE INKLUDERER ALLE BØRN

Oprindeligt var idéen at favne kommunens udsatte børn med de musikalske tilbud. Men på Hjørring Musiske Skole er man påpasselig med, hvordan man omtaler eleverne, der spiller med i orkestrene.

”Før brugte vi betegnelsen ’udsatte børn’. I dag taler vi om ’udvalgte børn’ eller bare ’børn’ for ikke at stigmatisere. Nogle af eleverne i orkestrene er anbragt eller har diagnoser, men i sammenspilssituationerne møder vi dem alle som ligeværdige musikere,” siger lederen, der har ambitioner om at søsætte et samarbejde med specialklasser i kommunen.

”Her vil vi lade udadreagerende børn spille sammen. Orkestrene giver en social ramme, som bliver tydelig, når eleverne spiller i flok. At få musikken til at klinge godt kræver, at børnene sidder stille og respekterer dirigenten og hinanden. De føler sig inkluderede på en anden måde end i de boglige fag i skolen,” oplever Christian Larsen.

FRA STEELBAND TIL STRYGEORKESTER

Et af Hjørring Musiske Skoles slogans er netop, at musikundervisningen skal være åben for alle.

”Vi gør, hvad vi kan for at komme ud til samtlige af kommunens børn. Det handler om at få hul igennem til de familier, der ikke i forvejen har tradition for at dyrke den levende musik. Nu da vi samarbejder tæt med folkeskolerne, kan vi nå alle børn. Det er det nye og væsentlige,” fortæller Henrik Boll, der er projektleder på El Sistema Hjørring og underviser i klaver, saxofon og orkestersammenspil på Hjørring Musiske Skole.

Folkeskoleeleverne på tredje klassesetrin rekrutteres til forskellige typer orkestre.

”Ensemblerne er bundet op på de lærerkapaciteter, vi har ude på de enkelte skoler, både musikskolelærere med tilknytning til skolen og skolens egne lærere. »

“DET handler om at få hul igennem til de familier, der ikke i forvejen har tradition for at dyrke den levende musik”, fortæller Henrik Boll, projektleder på El Sistema i Hjørring.

Om El Sistema

El Sistema er oprindelig en statsligt finansieret musikskoletradition fra Venezuela, som er målrettet socialt udsatte børn og unge. Projektet blev grundlagt i 1975 af økonom og komponist José Antonio Abreu. Den verdensberømte venezuelanske dirigent Gustavo Dudamel er en af systemets mest berømte elever. Projektet har siden bredt sig til flere lande, herunder Storbritannien, USA og Danmark. En række danske musik- og kulturskoler, herunder Hjørring Musiske Skole, Skanderborg Kulturskole, Køge Musikskole, Bornholms Musikskole, Aarhus Musikskole og Rødovre Musikskole samarbejder i dag med kommunernes folkeskoler i El Sistema-inspirerede orkesterprojekter.

» Det er op til underviserne, hvad de vil byde ind med – fra marimba- og steelband til spillemandsmusik, strygskole og brassband,” beskriver Henrik Boll, der selv står i spidsen for Vår Skoleorkester – et harmoniorkester, der musicerer med afsæt i El Sistema-metoderne.

VENDER MUSIKSKOLETANKEN PÅ HOVEDET

På Hjørring Musiske Skole er der tradition for, at lærerne underviser decentralt på folkeskolerne. Henrik Boll erkender dog, at der for musikskolens lærere har ligget udfordringer i at etablere de nye samarbejdsrelationer med folkeskolernes lærere og ledelser.

”Lærerne kommer med forskellige forudsætninger. Hvis vi anerkender, at vi som undervisere har forskellige fagligheder og uddannelser, er vi nået langt. Det handler om at bringe både musikskolelæreres og folkeskolelæreres kompetencer i spil på et fælles plan. Her kan vi flytte meget.”

El Sistema-tanken vender den gamle

musikskoletradition på hovedet, forklarer han:

”Før startede eleverne med at gå til solospil i musikskolen. De skulle ’gøre sig fortjent’ til at spille i et orkester ved først at nå et vist niveau. Ude på folkeskolerne kastes børnene nu ud i sammenspil som det første. Hvis musikken fanger dem, motiveres de til at fortsætte.”

Som en gulerod tilbydes eleverne i orkesterne at lære endnu mere ved at melde sig til soloundervisning i musikskolen. Det kræver, at de selv finansierer den ekstra undervisning. ”Målet er, at eleverne supplerer med solospil, hvis de har økonomi til det,” siger Henrik Boll.

Han ser fortsat et behov for, at musikskolen udbyder én til én-undervisning efter mesterlæreprincipet.

”Vi har stadig musikskoleelever, som prioriterer at gå til solospil for at have alenetid hos en voksen. Den tradition værner vi om i musikskolen – parallelt med sammenspilsprojekterne, hvor fællesskabet er et bærende element. De to undervisningsformer kan sagtens køre side om side.”

”

I El Sistema er sammenspillet et redskab til social udvikling, og vi vægter det sociale aspekt højt.

HENRIK BOLL, PROJEKTLEDER FOR EL SISTEMA I HJØRRING

LADER ELEVER SPILLE LUKAS GRAHAM

Ude på folkeskolerne handler det om at ramme eleverne emotionelt med musikken, siger Henrik Boll, der som led i den strategi arrangerer udvalgte numre af Lukas Graham og andre musikalske forbilleder, som børnene identificerer sig med.

”Repertoiremæssigt imødekommer jeg eleverne og bekræfter dem i, at deres musiksmag er okay. De føler sig anerkendt i deres eget musikalske selvbillede. Jeg lader dem spille brudstykker af en kendt sang og styrker herved børnene ved at vise dem, at de kan mere, end de selv tror.”

Han oplever, hvordan eleverne i 3. klasse forandrer sig, når de får instrumenter i hånden. ”Stereotyperne – de flinke, boglige piger og de vilde, mere kropslige drenge – er allerede defineret på det stadie i børnenes udvikling. Men i musikken oplever de pludselig at være på samme niveau. De nulstilles.”

Det overordnede mål med musikundervisningen er at give eleverne et livslangt aktivt forhold til de levende toner, pointerer Henrik Boll.

”Musikken er den ældste og dybeste ordløse kommunikationsform, vi har. Når eleverne får mulighed for at spille, gør vi dem til kvalificerede musikbrugere. Ved at kunne nå ud til alle elever i kommunen giver vi samtlige børn mulighed for at gå ind ad denne dør. De oplever at få en ekstra værdi i deres liv.”

AF CHRISTINE CHRISTIANSEN / FOTO: CHARANGA UK

Instrumentalundervisningen ER GÅET ONLINE

På Aarhus Musikskole er den digitale læringsplatform Charanga aktivt i spil blandt underviserne. Systemet rummer oplagte pædagogiske muligheder, når elever skal lære at spille et instrument i grupper, oplever både lærere og leder.

Hvordan får man et helt hold sprælske elever i 4. klasse til at spille i takt på hver sin tværfløjte? AM'er og folkeskolelærer Bjørg Lindvang fandt den pædagogiske løsning med computerprogrammet Charanga – et indbydende og omfangsrigt digitalt værktøj målrettet mange typer musikundervisning.

Iskoleårene 2014-2015 og 2015-2016 var Bjørg Lindvang ansat som underviser på Aarhus Musikskole, som – i overensstemmelse med folkeskolereformen – har etableret samarbejdsprojekter på flere af kommunens folkeskoler. To gange om ugen tog hun ud for at undervise den ene halvdel af eleverne i en 4. klasse på Katrinebjergskolen i det nordlige Aarhus. Instrumentet var tværfløjte, som Bjørg Lindvang er uddannet til at undervise i. Sideløbende lærte den anden halvdel af klas-

sen at spille violin hos Bjørg Lindvangs kollega fra Aarhus Musikskole, som stod i spidsen for strygerundervisningen.

”Som både AM'er og folkeskolelærer har jeg profilen til at søsætte samarbejdsprojekter mellem musikskole og folkeskole. Jeg kom blandt andet med en bred erfaring i klasserumsledelse,” fortæller Bjørg Lindvang, der er en varm fortæller for at praktisere instrumentalundervisning i grupper.

CHARANGA SAMLER BØRNE

Forinden havde hun været på kursus i Charanga, og hun var opsat på at bruge det fængende musikprogram i klasserumsundervisningen. Hun udvalgte øvelser fra Charanga, viste dem for eleverne på en storskærm og guidede flokken gennem basale rytmeøvelser og greb på fløjten. Også

Charangas indspilninger af små musikstykker, som børnene kan spille med på, så snart de får en lyd frem på instrumenterne, brugte hun aktivt i undervisningen.

”Charanga er et visuelt sjovt værktøj. Når man som underviser står foran en 4. klasse, hvor 14 elever har hver sin fløjte mellem fingrene, mangler man hænder. Fra min bærbare computer kunne jeg sætte programmet op på en storskærm og vise eleverne de første greb og rytmer. Ungerne var koncentreret om det, der skete på skærmen, og jeg kunne gå rundt og hjælpe dem individuelt, mens computeren sendte musik ud i rummet,” siger Bjørg Lindvang.

Hun betoner det element i musikundervisningen, der kaldes ”det fælles tredje”:

”Det handler om at finde et fællesskab om noget, vi gør sammen. Det gode ved »

» Charanga er, at det, der sker på skærmen, samler elevernes opmærksomhed. Charanga rummer således en ekstra dimension, når man underviser børn, der endnu ikke er fortrolige med deres instrumenter.”

ET SJOVT COMPUTERSPIL

En anden fordel, som Bjørg Lindvang fremhæver ved Charanga, er, at eleverne fra første lektion kan skabe en kollektiv klang i klasserummet – blandt andet ved at spille blot en enkelt tone som akkompagnement til de indspillede musikeksempler i programmet. ”For mange elever er der på tværføjten længere vej til den første lyd end på eksempelvis klaveret, hvor man som nybegynder kan få toner frem med det samme. Charangas systematisk opbyggede læringsmoduler og den visuelt indbydende grafik, der minder børn om computerspil, de kender, motiverede dem til at knokle på med fløjterne. Eleverne bliver inspirerede, når de oplever et klangligt fællesskab, umiddelbart efter at de har fået instrumenterne i hånden,” siger Bjørg Lindvang, som også brugte programmets sjove sange, rap-numre og fysiske øvelser i undervisningen:

”At synge en sang eller træne vejtrækningen ved at puste til vatkugler er gode icebreakers, når eleverne trænger til at holde en pause fra selve instrumenterne.”

KRÆVER TEKNISK SNILDE

Bjørg Lindvang blev hurtigt en af de undervisere på Aarhus Musikskole, der udnyttede Charangas mange musikalske muligheder, når hun stod foran eleverne.

For underviseren er Charanga ikke en genvej, der gør det lettere at stå foran eleverne. Tværtimod kræver programmet megen forberedelse, oplever Bjørg Lindvang.

”Jeg har siddet med min computer på lårene i rigtig mange timer for at håndplukke det materiale fra Charanga, som jeg ville bruge. Nogle undervisere står måske af på, at det er for stort og tidskrævende et arbejde at få et overblik og udvælge de elementer, man

vil anvende,” siger hun.

Derudover kræver programmet en vis teknisk snilde.

”Når du som gæsteunderviser fra musikskolen kommer ud på folkeskolerne, er det en forudsætning, at du i folkeskolen kan alliere dig med en tekniker, som sikrer, at teknikken virker, når du står foran eleverne. Det nytter ikke, at du runder rundt og roder med det tekniske i timen – så går elevernes koncentration hurtigt fløjten. Som underviser må man være topskarp på, hvad man vil lave i programmet, og hvilken rækkefølge man vil afvikle modulerne i.”

Derudover skal underviseren have nogle stærke tekniske værktøjer til rådighed i klasserummet, herunder en pc, tilråder hun. ”En iPad kan ikke trække programmet – dertil er det for stort og omfattende.”

EN ØKONOMISK GULEROD

På Aarhus Musikskole ser leder Lars-Ole Vestergaard mange muligheder i Charanga. ”På musikskolerne i Danmark har vi en ambition om at komme endnu mere ud på folkeskolerne og undervise elever i større grupper. Vi skal kunne nå en bredere del af befolkning-

en, uden at det koster os flere penge. Det kræver nye metoder. Et digitalt redskab som Charanga giver mening, når det handler om at brede musik ud til flere elever.”

Netop til instrumentalundervisning på hold rummer Charanga gode redskaber. Eleverne kan lære at komponere, improvisere og lege med rytmer med afsæt i et instrument, for eksempel en tværføjte, fortæller lederen.

Også økonomisk er Charanga en fordel i instrumentalundervisningen, vurderer Lars-Ole Vestergaard.

”Vi skal alle effektivisere. Her har vi et regulært redskab, der kan give flere børn adgang til at lære at spille et instrument i flok. Eleverne bliver dygtigere på kortere tid, og der går færre økonomiske ressourcer til undervisere.

Implementeringen af systemet i musikskolen kræver en større åbenhed blandt underviserne, påpeger han.

”I musikskolen er der generelt en metodisk træghed. Mange undervisere praktiserer fortsat den gammeldags mesterlære med én elev i fokus. De metoder er kostbare, og vi er nødt til at se på, om vores økonomiske midler kan udnyttes bedre.”

På Aarhus Musikskole har 12-14 undervisere været på efteruddannelse i Charanga. De bruger ifølge Lars-Ole Vestergaard systemet, men Charanga har ikke bredt sig som en steppebrand på musikskolen. Det ærgrer ham.

”Jeg synes, vi kunne være dygtigere til at implementere disse ting. Mange musikskolelærere prioriterer fortsat et Steinway-flygel frem for en digital løsning. Hvorfor? Når vi taler så intenst om robotter og ny teknologi, bør musikskolerne bruge de digitale redskaber positivt, aktivt og kollektivt,” siger lederen og griber i egen barm:

”Der er en lang indkøringstid på denne type pædagogiske materialer i vores verden – det er en erkendelse, vi må gøre. På ledelsesplan kan vi blive endnu bedre til at sige: 'I vores musikskole bruger vi Charanga' og så stille et kollektivt krav til lærerne om at inddrage systemet i undervisningen.”

Sådan fungerer Charanga

- Charanga er et digitalt læringsystem for musikundervisning, som er udviklet i England. Her er tale om et cloudbaseret undervisnings-system med interaktive ressourcer til brug i forbindelse med både klasseundervisning, individuel undervisning og øvelektioner.
- Charanga-systemet indeholder omkring 24.000 forskellige enheder – herunder moduler til gruppeundervisning, øvelektioner for instrumentundervisning, opgaver med musikstykker og valgfrit materiale, som eleverne kan bruge efter behov.
- Hele systemet kører online. Det er dynamisk, så elever, undervisere og grupper kan dele lektioner med hinanden og oprette nyt indhold.
- Navnet Charanga er hentet fra den cubanske musiktradition. Systemets grundlægger, Mark Burke, valgte navnet, fordi det klinger mere af levende musik end af teknik.
- Aarhus Kommune har købt en licens til systemet. Herved har alle børn, skolelærere og musikskolelærere adgang til at bruge Charanga. Systemet bruges blandt andet i den instrumentalundervisning, som musikskolens undervisere udbyder på udvalgte folkeskoler i kommunen.
- Også Køge Musikskole og Holstebro Musikskole og de respektive kommuner har erfaringer med at bruge Charanga.

Se mere på www.charanga.com

GUITAR GALORE IGEN

Copenhagen Guitar Show er mere end blot guitar. Showet er siden den spæde start i Svendborg for 13 år siden vokset til at være Nordeuropas største musikmesse.

NU GÅR DET LØS IGEN I SIDSTE WEEKEND I SEPTEMBER. På udstillingen kan man også opleve nyt udstyr fra bl.a. Fender, Gibson, Yamaha og Behringer og man kan røre, spille på og måske købe instrumenter, man normalt ikke finder i den lokale musikforretning. Det omfattende clinicprogram har som topnavn den amerikanske guitarvirtuos, Ron “Bumblefoot” Thal, bedst kendt som guitarist i Guns N’ Roses (medl. Fra 2006-2014). Bumblefoot er desuden aktuell i den nye musikalske konstellation Sons of Apollo.

PAS PÅ ØRET OG UDSKYRET. På udstillingen kan man også møde DMF Instrumentforsikring, der stadig er Danmarks bedste og billigste instrumentforsikring. Det koster kun 10 kr at forsikre op til 20.000 kroners grej, mens det er gratis at forsikre for op til 10.000 kroners grej og der er ingen selvrisiko. Udover de flinke forsikringsfolk fra DMF kan du også møde repræsentanter fra Pas På Hørelsen og få en snak om hvordan man undgår høreskader, bruger in-ear osv. Du kan også opleve clinics med bl.a. Simon Luth, Anders Bo Jespersen, Anders Walter Brink, Kasper Falkenberg og Jesper Kvist.

FRIVILLIGE MUSIKTILBUD ER VEJEN FREM I KØBENHAVN

Et pilotprojekt kørende over tre år skal være med til at sikre, at flere børn fra mindre ressourcestærke hjem i København får mulighed for at deltage i frivillig musikundervisning. Jeanette Frederiksen er en af de ildsjæle, der brænder for projektet "Mere musik til byens børn".

"DET er vigtigt at skabe en relation til børnene, hvis vi skal nå ind til dem, og det kræver derfor en helhedsindsats, som betyder, at vi også er der i skoletiden," mener Jeanette Frederiksen, der bl.a. er med i projektet Den Cyklende Musikskole. (Foto: Den Cyklende Musikskole).

En geografisk og social skævhed i, hvilke børn der benytter musikskoler i København, har resulteret i, at Københavns Kommune har iværksat en pulje til alternativ musikundervisning. Pilotprojektet "Mere musik til byens børn", der nu går ind i sit tredje og sidste år, gennemføres for at sikre, at mange flere børn fra mindre velstillede eller ressourcestærke hjem får mulighed for at deltage i frivillig musikundervisning.

Børne- og Ungdomsforvaltningen og

Kultur- og Fritidsforvaltningen, der sammen driver projektet, har over en periode på tre år afsat 200.000 kroner årligt til hver af fem områder i Københavns Kommune, mens der udmøntes 50.000 kroner til Københavns Musikskole til faglig rådgivning i forbindelse med kvalitetsvurdering af aktiviteterne. Fælles for aktiviteterne er, at de på frivillig basis skal forankres lokalt i kommunen i for eksempel fritidshjem, klubber og kulturhuse.

En af de musikere, der har engageret

sig i "Mere musik til byens børn", er sanger og musikpædagog Jeanette Frederiksen. Siden 2015 har hun som en del af projektet Den Cyklende Musikskole taget "Mere musik til byens børn" med til Skolen På Amagerbro. Oprindeligt var tanken med pilotprojektet, at børnene skulle stifte bekendtskab med musikken i deres fritid, men for Jeanette Frederiksen og Den Cyklende Musikskole på Amager har det været alfa og omega allerede at møde børnene, når de er i skole.

”Jeg har det sådan, at vi ikke kommer langt nok med projektet, hvis vi først møder børnene sent om eftermiddagen. Nogen har valgt, at de skal gå i skole i mange timer, og derfor skylder vi dem at stå klar, når de er friske,” fortæller Jeanette Frederiksen og fortsætter:

”Vi er i fuld gang med at skabe et musikmiljø, som børnene gerne vil være en del af, og så er det vigtigt, at vi kommer omkring hele barnet. Vi skal opleve dem i skolen og i klassen, vi skal tale med deres klasselærer og få klasselæreren til at tale med eleverne om, hvordan det går med musikken. Vi skal møde dem i skolegården og være interesseret i dem og have tid til et kram eller en high five. Det er vigtigt at skabe en relation, hvis vi skal nå ind til dem, og det kræver derfor en helhedsindsats, som betyder, at vi også er der i skoletiden.”

FORANKRING ER NØGLEN TIL SUCCES

Den Cyklende Musikskole blev grundlagt allerede i 2012, fordi man her så behovet for alternativ musikundervisning. I Københavns Kommune er der kun én musikskole. Idéen med Den Cyklende Musikskole er derfor at bringe musikundervisningen ud til børnene dér, hvor de i forvejen er, og dermed tilbyde alle børn muligheden for musikundervisning.

Jeanette Frederiksen har gennem en år-række arbejdet på musikskoler, men oplever, at hun gennem ”Mere musik til byens børn” når ind til de elever, hun føler, hun ikke kan nå på almindelige musikskoler. Og det er en stor motivationsfaktor i arbejdet, fortæller hun.

”Musik skal være ligesom idræt: tilgængeligt for alle. Det skal ikke kun være for de dygtigste og for de økonomisk velstillede. Og jeg ser bestemt ikke ”Mere musik til byens børn” som en konkurrent til de etablerede musikskoler. Der skal være plads til begge dele, men jeg synes i høj grad, at vi skylder at være her for de her børn, for de er blevet svigtet længe nok,” lyder det fra Jeanette Frederiksen, der ud over at undervise også sørger for, at de involverede

(Foto: Henrik Jansberg).

”Musik er en del af det at være menneske og en del af vores kultur, og det kræver en stor investering fra vores side som undervisere, hvis de her lidt udsatte børn fortsat skal have succeser i musikken.”

JEANETTE FREDERIKSEN, SANGER OG MUSIKPÆDAGOG

undervisere i pilotprojektet samles hvert halve år og deler erfaringer og strategier. Pilotprojektet er netop nu på vej ind i sin tredje og sidste fase, og man har derfor stort fokus på at skabe længerevarende og bæredygtige forløb, da forskning og erfaring viser, at

børnene på den måde får det største udbytte.

”Hvis det her projekt skal fortsætte, når de tre år er gået – hvilket det forhåbentlig gør – er det vigtigt, at vi tænker i langsigtede projekter. Forankring er et af nøgleordene, hvis projektet fortsat skal være en »

Jeanette Frederiksen

- Uddannet cand.musicae fra DJM i 2007 som almen musikpædagog og rytmisk sanger.
- Har udviklet sin egen virksomhed MakingMusic.dk, hvor hun som musikkonsulent arbejder med opkvalificering af folkeskolelærere, pædagoger og dagplejere.
- Underviser på Roskildes Musiske Skole og på Børnekulturhus Amår.
- Udøvende sanger og sangskriver. Udgav ep'en ”Uden at holde fast i noget” i eget navn i 2016.
- Laver workshops i sangskrivning i folkeskolen.

» succes. Det handler ikke om at underholde i "Mere musik til byens børn", men om at lave noget, hvor børnene føler, at de giver noget af sig selv. Og hvor de føler, at de får noget igen. Men det kræver tid og kræfter."

VI SKAL SE HINANDEN I ØJNENE

Jeanette Frederiksen lægger ikke skjul på, at det kan være hårdt at undervise eleverne og svært at nå ind til dem. Mange af børnene er fysisk hårde ved hinanden og kommer let op at slås, og som lærer skal man være opmærksom på, at underholdningsværdien i musikken ofte stopper efter tre undervisningstimer. Det er her, arbejdet med at fastholde elevernes interesse for alvor kommer på prøve.

"Det er meget vigtigt, at børnene får succesoplevelser. Hvis de ikke gør det, har jeg sat barren for højt. Mange af de børn, jeg arbejder med i 'Mere musik til byens børn' har vanskeligt ved at koncentrere sig og kræver struktur, og det betyder, at jeg skal sætte barren lavt. Hvis de i stedet oplever en fia-

sko, ender vi med vrede børn, og det motiverer dem ikke til at fortsætte med musikken," fortæller Jeanette Frederiksen.

Hun tilskriver en stor del af Den Cyklende Musikskoles succes deres sans for planlægning.

"Vi er gode til at koordinere tingene, og det er vigtigt, hvis de her alternative læringsmiljøer skal lykkes. Forventningsafstemning er alfa og omega. Derfor mødes jeg altid med klassens musikleærer eller klasselærer, afhængigt af hvem af dem jeg skal arbejde sammen med, før vi starter et forløb. Det er vigtigt, vi ser hinanden i øjnene og taler om, hvad vi forventer af hinanden og vores samarbejde med børnene."

Det er netop samarbejdet med skolelærerne, Jeanette Frederiksen ser som en af de helt store fordele ved sit arbejde med "Mere musik til byens børn". Når samarbejdet lykkes, og de formår at skabe det såkaldte "tredje rum", hvor deres kompetencer spiller sammen, går tingene op i en højere

enhed, påpeger hun.

Jeanette Frederiksen ved af gode grunde ikke endnu, hvad der sker, når pilotprojektet slutter næste år, men hun håber ikke, at politikerne i Københavns Kommune blot tænker, at de mange skibe, der er sat i søen over de tre år, kan sejle af sig selv. For sådan fungerer det ikke, forklarer hun. I stedet håber hun, at projektet fortsætter, og at de mange erfaringer, som Jeanette Frederiksen og de mange andre undervisere ugentligt dokumenterer i logbøger, kommer endnu flere børn til gode i fremtiden.

"Musik kan bruges til så mange ting for de her børn. De kan udtrykke sig gennem musikken og skabe fællesskaber. Musik er en del af det at være menneske og en del af vores kultur, og det kræver en stor investering fra vores side som undervisere, hvis de her lidt udsatte børn fortsat skal have succeser i musikken," slutter Jeanette Frederiksen. ■

Mere musik til byens børn

- Et treårigt pilotprojekt med det formål at sikre, at flere børn i København får mulighed for at deltage i frivillig musikundervisning.
- Projektet drives i et samarbejde på tværs af Børne- og Ungdomsforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen med stor inddragelse af lokale musikudbydere.
- Kommunen har afsat en pulje på 200.000 kroner hvert år i en periode på tre år. Pengene tildeles fem administrative områder i København og omegn, der hver får 200.000 kroner per år.
- De fem administrative områder er: Amager, Indre By/Østerbro, Valby/Vesterbro/Kongens Have, Nørrebro/Bispebjerg og Vanløse/Husum/Brønshøj.
- Københavns Musikskole får 50.000 kroner til faglig rådgivning af de frivillige aktiviteter.
- Ud over Den Cyklende Musikskole på Amager er der en lang række andre lokale musikudbydere. Blandt andet Musikalliancen i Husum, hvor de fokuserer på orkesterklasser og underviser børnene i stryger- og blæser-instrumenter.
- Finn Holst, ph.d. og lektor på DPU, indsamler og udvikler viden om de musikpædagogiske praksisformer i projektet og virkninger heraf.

Carl Christian Ebbesen (DF), kultur- og fritidsborgmester og formand for Musikudvalget i Københavns Kommune

Hvorfor er midlerne fra Københavns Kommune ikke tildelt den allerede eksisterende musikskole, Københavns Musikskole, så deres lange venteliste kan bringes ned?

”Vi vil gerne give flere børn mulighed for at deltage i frivillige musiktilbud i deres bydel, særligt børn fra mindre velstillede eller ressourcestærke familier, som ikke opsøger den traditionelle musikundervisning. Musikskolerne er

naturligvis centrale aktører i den forbindelse, og Københavns Kommunes Musikskole har også stor indflydelse på udviklingen af projektet, blandt andet via deres deltagelse i projektgruppen og advisory boardet.

Men da det er et pilot- og metodeudviklingsprojekt, er det afgørende at tage udgangspunkt i de lokale potentialer for frivillig musikundervisning – det være sig både i og uden for musikskole-regi. At andre aktører end musikskolerne er repræsenteret, gør, at projektet får en diversitet og er loyal over for de lokale forhold ved at involvere musikaktører, som enten allerede er aktive i bydelen, eller som har et brændende ønske om at løfte de frivillige musiktilbud i lokalområderne. Jeg synes, det er et vigtigt og spændende projekt, og de foreløbige resultater tyder også på, at det er lykkedes at nå de børn, som ellers ikke ville få mulighed for at udfolde sig musikalsk. Men det ene behøver naturligvis ikke at udelukke det andet. Derfor håber jeg, at der er politisk opbakning til også at afsætte flere midler til musikskolerne.”

DMF INFO

Ansættelsesforhold ved private undervisningsjobs

Flere børn og unge vil gerne have undervisning i musik, og flere aktører udbyder musikundervisning. Det giver jo heldigvis jobmuligheder for musikundervisere. Det er dog et broget marked, og som underviser er det vigtigt at være opmærksom på, hvilke ansættelsesforhold, man bliver tilbudt. Kun på de kommunale musikskoler er der overenskomst, hvor man er sikret en række forhold, herunder pension. Derudover er der forskellige private musikskoler, kommunale projekter, foreninger mv., portaler der kobler undervisere og elever sammen og ikke mindst undervisning via internet. En del af disse private aktører har DMF en god dialog med, mens andre er ukendte for os. Fælles for dem er, at ansættelsesvilkårene er meget forskellige

både indbyrdes og i forhold til den kommunale overenskomst. Der er derfor nogle forhold, det er vigtigt at være opmærksom på:

- Lønniveauet
- Er der løn under sygdom og barsel
- Hvad er opsigelsesvarslet – er du fastansat eller løst tilknyttet, er du sikret ved nedgang i elever
- Er der nogen regler for betaling ved aflysning fra elevens/skolens side
- Er du ansat som lønmodtager og får feriepenge mv. eller er du honorarlønnet. Ved længerevarende undervisningsforløb bør du blive aflønnet som lønmodtager, det giver dig de bedste rettigheder og de

bedste muligheder for at få dagpenge, sygedagpenge mv.

- Hvor foregår undervisningen – det er arbejdsgiverens pligt at sørge for forsikring i arbejdstiden – derfor skal du være meget opmærksom på forsikringsspørgsmålet, hvis du har privatelever eller under visningsstedet beder dig undervise eleverne i deres eget hjem.

Det kan være svært at gennemskue vilkårene i en kontrakt, og derfor opfordrer DMF vores medlemmer til at sende kontrakten ind til et tjek.

Lene Hansen, Faglig konsulent i DMF

AF MARTIN BLOM HANSEN

KUNSTNERE i klasselokalet giver bonus

Når en professionel kunstner, for eksempel en musiker eller sangskriver, kommer ud på skolerne via huskunstnerordningen, får både elever, lærere og kunstneren selv noget ud af det. En ny rapport anbefaler kommunerne at bruge kunstnerne mere i den åbne skole.

Der er god grund til give den en yderligere skalle med den ordning, der sender professionelle kunstnere ud på de danske skoler og daginstitutioner og underviser børnene i den skabende kunstneriske proces. Huskunstnerordningen giver økonomisk mulighed for, at kunstnere kan træde ind i klasselokalet og tilbyde workshops og arbejdende værksteder. Der er som regel tale om projekter af en uges varighed, hvor kunstneren samarbejder med skolens lærere og pædagoger.

Et nyt forskningsprojekt har undersøgt huskunstnerordningen med en række case-studier. Konklusionen er klar: Huskunstnerordningen er en succes.

"Formålet med huskunstnerordningen er både at give oplevelser med kunsten og at give børn og unge mulighed for selv at skabe og udtrykke sig. Det, at der kan komme kunstnere ud på skolerne, er overordnet en stor succes. Vi har kigget på det fra alle parters side – børnene, lærerne, pædagogerne og kunstnerne. Hele vejen rundt er der potentiale i forhold til læring, udvikling og oplevelse," siger Merete Cornét Sørensen, lektor og ph.d. på professionshøjskolen Absalon, der står bag undersøgelsen.

Forskningsprojektet har skævet til tid-

ligere evalueringer, men har primært undersøgt projekter, der er i gang nu. "Vi har set på, om ordningen kan optimeres. Projekter, der kører i fem dage eller mere, og der, hvor der er et ligeværdigt samarbejde mellem lærere, pædagoger og kunstnerne, fungerer bedst, kan vi konstatere. Her er der størst lærings- og udviklingspotentiale," siger Merete Cornét Sørensen.

ANBEFALER MERE

En rapport om forskningsprojektet bliver offentliggjort senere i år. Den vil indeholde en række anbefalinger, og her kommer den åbne skole ind i billedet. Det vil sige den måde, folkeskolen fungerer på i dag efter folkeskolereformen i 2014. Merete Cornét Sørensen mener, at kommunerne kan hente vigtig inspiration i erfaringerne med huskunstnerordningen.

"I rapporten peger vi på, at huskunstnerordningen er med til at stimulere læring og lysten til læring. Vi anbefaler, at kommunerne i langt højere grad går ind og laver et tilbud til skolerne, hvor de bruger kunstnerne i den åbne skole. Fordi der er så mange positive elementer i børnenes møde med den skabende kunst og kunstnerne," siger hun.

De længerevarende partnerskaber er

"ELEVERNE SYNES,

det er vildt at starte mandag morgen med et blankt papir og stå fredag eftermiddag med en færdig sang, der lyder godt og måske har et omkvæd, man kan synge med på," fortæller musiker June Beltoft.

Forskningsprojekt og huskunstnerordningen

- Projektet er baseret på casestudier og har kørt fra juni 2016 til juni 2017.
- Projektet er finansieret af Statens Kunstfond / Slots- og Kulturstyrelsen.
- Formålet med projektet er blandt andet at undersøge de kunstneriske og læringsmæssige potentialer ved børn og unges møde med professionelt kunst i regi af Huskunstnerordningen.
- Forskningsprojektet munder ud i en rapport, der indeholder analyse og anbefalinger. Rapporten bliver formentlig udgivet i løbet af efteråret 2017.

Har du lyst til at blive huskunstner?

Læs mere om huskunstnerordningen og hvordan du selv kan blive huskunstner.

www.kunst.dk

“Børn og unge – læringsmiljøer”

Se også den nye pulje kaldet “Børn og unge – læringsmiljøer” under Statens Kunstfond. Formålet med ordningen er at bidrage til udvikling og fornyelse inden for det musikpædagogiske område. (NB! Ansøgningsfristen var 15. august 2017).

kunst.dk/kunststoette/puljestamside/tilskud/musikundervisning-og-lignende-aktiviteter

også en god idé. Det kunne netop være i regi af den åbne skole, hvor en kommune ansætter en kunstner, som kan arbejde i længere tid på en skole. Det er der ikke budget til i huskunstnerordningen, som er baseret på en afgrænset pulje i Statens Kunstfond, og hvor den enkelte skole betaler 25 procent af udgifterne til et huskunstnerprojekt. Men en kommune kunne vælge at prioritere en længerevarende ansættelse – eller flere eksterne samarbejder i kortere perioder. For eksempel i form af kulturpakker, som nogle kommuner tilbyder, pointerer Merete Cornét Sørensen.

GODE RÅD TIL KUNSTNEREN

Ifølge Merete Sørensen siger mange af kunstnerne i huskunstnerordningen, at det giver dem kunstnerisk inspiration at arbejde sammen med børnene. I det skabende arbejde og fællesskab opstår der hele tiden nye ideer og produkter, der kan virke inspirerende tilbage til kunstnerne. Et godt råd til kunstnere, der overvejer at byde ind som huskunstner: ”Huskunstnerordningen er en fantastisk ordning til de lidt »

Fender
MUSTANG™ GT

THE WORLD'S MOST ADVANCED
DIGITAL AMPLIFIER SERIES.

CREATIVE

CONTROL

CONNECT WITH THE Fender TONE™ APP

Bluetooth + WiFi

“Mange af børnene får en stor oplevelse af at være med til at skabe musik helt fra bunden.”

JUNE BELTOFT, MUSIKER OG SANGSKRIVER

» længere samarbejder med både børnehavebørn og skolebørn. Som kunstner skal man først og fremmest huske, at det ikke er en optræden, men et samarbejde med børn, lærere og pædagoger. Og det er i dét samarbejde, der sker noget. Noget helt andet end en koncert.”

EN HUSKUNSTNER MED LANG ERFARING

June Beltoft er musiker og sangskriver med bopæl på Bornholm. Hun har i mange år været ude som huskunstner på de bornholmske skoler med sangskrivning på skemaet. Op til selve forløbet forbereder hun sammen med dansklæreren eller musiklæreren, hvad der skal ske.

”Når vi går i gang om mandagen, starter vi som regel i plenum, hvor jeg så står over for klassen. Jeg giver dem nogle tricks og indgange til, hvordan de kommer i gang med at lave sangtekster. Her er læreren også involveret. På et tidspunkt bliver de delt op i grupper, og så går både læreren og jeg rundt og hjælper. I arbejdet med at sætte melodi på er det mest mig, der hjælper. Men også musiklæreren kan træde til. Nogle gange har et par elever en helt klar idé om, hvordan en melodi skal være. Men som regel skal de have hjælp til det,” fortæller June Beltoft.

De fleste forløb er for elever fra 4. til 6. klassetrin. ”Mange af børnene får en stor oplevelse af at være med til at skabe musik helt fra bunden. Vi ender gerne med en lille koncert, hvor grupperne spiller sangene for hinanden, og hvor jeg spiller med. Eleverne synes, det er vildt at starte mandag morgen med et blankt papir og stå fredag eftermiddag med en færdig sang, der

lyder godt og måske har et omkvæd, man kan synge med på.”

Det sker også, at der er sange, der bliver en del af klassen eller skolen fremover. Og enkelte sange ender på morgensangsrepertoiret, fortæller June Beltoft, der som huskunstner kommer igen år efter år på nogle af skolerne. På en af skolerne er hun med hvert år med til at skrive sange til den årlige musical.

June Beltoft bekræfter det, som ovennævnte forskningsprojekt blandt andet peger på, nemlig at også kunstnerne får noget med hjem.

”Det synes jeg bestemt. Eleverne finder jo på noget, jeg aldrig selv villet have fundet på. Jeg kan gå en hel weekend efter og have de her sange på hjernen. Det kan nogle gange hjælpe mig i mine egne kreative processer med at skrive sange.”

”For nogle år siden fik jeg en idé. Efterhånden var der i disse projekter skabt mange rigtig gode sange. Så jeg lavede et band, der spiller de sange. Rimraketten, hedder det og er et børnemusikband, som spiller sange, børn har skrevet. Sange, som er taget ud af børns egen hverdag og fantasiverden,” fortæller June Beltoft, der skal ud at spille på blandt andet en børnemusikfestival med Rimraketten og overvejer at udgive nogle af sangene som undervisningsmateriale.

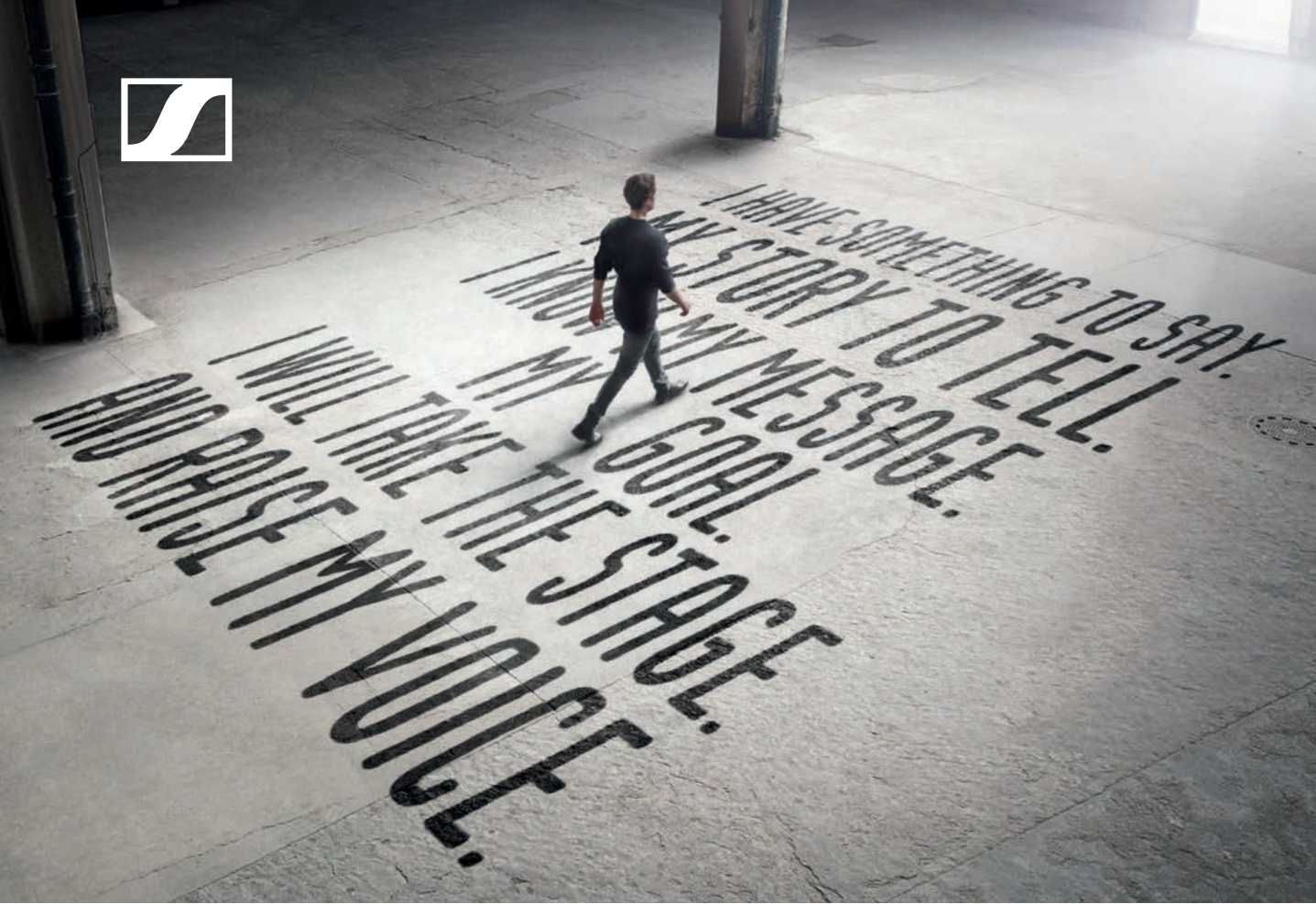
KÆRE MEDLEM

TJEK DIN PROFIL

Har du skiftet adresse, efternavn eller
har du fået ny mailadresse?
Så husk at opdatere din profil på

“Mit DMF”
dmf.dk/mitdmf

Raise your voice.

XS Wireless 1 & 2 microphone systems.

As a singer, speaker or instrumentalist, you want to connect with your audience. Focus on your message – not on the equipment. Be confident. To meet those demands, Sennheiser created the XS Wireless microphone system.

Thanks to its intuitive, one-touch scanning and synchronization, XS Wireless 1 combines exceptional ease of use with great sound quality. If you're ready to take the next step, XS Wireless 2 offers additional control, flexibility and ruggedness to withstand the toughest live conditions. It's time to raise your voice.

For all microphone options visit sennheiser.com/xs-wireless

SENNHEISER

25

ÅR MED MUSIK I BØRNEHØJDE

At give børn og unge på alle landets skoler en kunstnerisk oplevelse og mulighed for at udvide deres musikalske horisont er krumtappen hos LMS – Levende Musik i Skolen – der i år har 25-årsjubileum.

Hvis danske børn skal kunne orientere sig i det musikalske landskab, kræver det et kendskab til musikken og til forskellige genrer. Da det ikke er alle børn forundt at få musikken præsenteret hjemmefra, har Levende Musik i Skolen de seneste 25 år udviklet koncerter i skolerne, der giver skolebørnene mulighed for at opleve musik af kunstnerisk høj kvalitet inden for alle genrer, som de ellers aldrig ville få kendskab til.

For leder af LMS Ebbe Høyrup har det været 25 spændende år, hvor antallet af koncerter og interessen fra skolerne er steget støt. I 2016 blev 2.400 koncerter afholdt rundt omkring i landet med både middelaldermusik, elektronisk baseret musik, folkemusik, jazz, pop, rock, world og klassisk musik.

Ud over koncerterne arbejder LMS også med udvikling og produktion af koncertformater, netværks- og rådgivningsvirksomhed med brede samarbejder mellem skoler, kom-

muner og internationalt, som alt sammen peger tilbage til kernen – at give alle børn levende musik i skolen.

”Jeg synes, det burde være en ret for alle børn i Danmark at få lov til at høre minimum én koncert af god kvalitet om året. Det at høre musikken live, have nærhed med musikerne og se musikernes faglighed er en vigtig oplevelse og led i dannelsen, som nogle børn ellers aldrig ville få,” mener Ebbe Høyrup.

KVALITET OG KOMMUNIKATION

Den vigtigste ingrediens i en succesfuld skolekoncert er kvalitetsmusik. Så er genren faktisk ligegyldig, fortæller Ebbe Høyrup, der også påpeger vigtigheden af at kunne formidle.

”De musikfaglige krav til musikerne er, at de er på et højt fagligt niveau på deres instrumenter og i deres formidling af musikken. Det nytter ikke noget, de står med ryggen til publikum og spiller indadvendt og ikke kommunikerer med publikum. Man skal vise interesse for sit publikum, når man spiller for børn, for det er et meget hårdt publikum, der prompte viser deres følelser og reaktioner. Derfor vælger vi musikerne ud fra deres professionalisme, og at de brænder for at spille, for engagementet er i sig selv kontaktskabende. Når børnene kan mærke og se, at musikerne kan noget unikt på deres instrument og har det sjovt og godt i deres samspil, så smitter det af.

SPREDNING I GENERER

For at udvælge de egnede ensembler og bands til skolekoncerterne har LMS nedsat et fagudvalg bestående af musikere, musiklærere og musikskoleledere, der løbende udskiftes. Ansøgere bliver blandt andet udvalgt ud fra kvalitet og genrer.

”Vi skifter cirka en femtedel af grupperne ud hvert år. Alle, der kommer ind som musikere, får et coachforløb med vores producenter, som giver dem input, tips og tricks til, hvordan de får den bedst mulige oplevelse med skolekoncerterne. Vi har en masse erfaring, vi kan give videre – for eksempel ikke

at spille to lange numre lige efter hinanden. Musikerne bliver filmet og evalueret, så de selv kan se, hvordan deres optræden fungerer,” fortæller Ebbe Høyrup, der har oplevet, hvorledes kvaliteten af koncerterne er steget markant de seneste 25 år, hvor musikerne i dag er meget mere bevidste om deres approach over for de forskellige aldre af skolebørn.

PÆDAGOGISKE INPUT

Ud over det musikfaglige får musikerne også nogle pædagogiske input til, hvordan de skal tilgå børnene og sikre sig, at deres musikalske idé når ud til dem.

”Al musik kan fungere med børn. Så hvis koncerten ikke fungerer, har det ikke noget med genren at gøre. Det er mere noget med en distance til børnene, eller hvis musikerne er uengagerede i situationen og spiller til sig selv. Eller hvis de ikke forstår, hvilken målgruppe de spiller for. Derfor har vi inddelt skolebørnene i tre målgrupper – indskoling, mellemtrinnet og udskoling, som vi sætter musikerne på, afhængigt af repertoire og koncertform. For de mindre kan det være godt at bygge koncerten op om en historie, hvor det for udskoling kan være godt med en form for involvering, hvor det ikke bliver for læreragtig. For eksempel at de skal danse folkedans.”

Ud over musikken kommer der også undervisningsmateriale med, når en skole samarbejder med LMS. Materialet bliver lavet i samarbejde mellem musikere og lærere, og kan bruges tværfagligt.

”Vi inddrager skolelærere i at udvikle undervisningsmateriale til koncerterne. På den måde indgår vi i en læringsdimension, ved at udsende materiale i god tid inden koncerterne. Det kan være i forskellige fag – for eksempel i dansk, hvor de laver tekstanalyse, eller i sløjd, hvor de skal bygge deres eget instrument. Ved at involvere lærerne bliver koncerterne også relevante for dem i et undervisningsperspektiv.”

"DE musikfaglige krav til musikerne er, at de er på et højt fagligt niveau på deres instrumenter og i deres formidling af musikken," fortæller Ebbe Høyrup, leder af LMS.

ØGET SAMARBEJDE MED SKOLERNE

Kernen for LMS er skolekoncerterne, som hvert år giver omkring 125 bands og ensembler jobs rundtom i landet. Men nye krav og dermed nye tiltag er på tegnebrættet for de kommende år. I den nye rammeaftale mellem Statens Kunstfond og LMS, der skal gælde for 2018-2021, er kravet, at de skal ud til alle skoler i landet – men for de samme penge. Hvor kommuner/skoler og stat nu deler udgiften for skolekoncerter half and half i cirka 55 kommuner, skal de samme penge dække skolekoncerter i samtlige 98 kommuner. Det er en rigtig god vision, at alle børn skal have mulighed for at få en koncertoplevelse i skolen i hele Danmark, mener Ebbe Høyrup. Det spændende bliver, hvordan de krav kan opfyldes for det samme beløb, hvis man stadig vil opretholde kvaliteten, som er et af LMS' nøgleparametre for skolekoncerterne.

"En af LMS' visioner er – som der står i

rammeaftalen – at præsentere skolekoncerter for alle børn. Hvordan vi gør det, skal vi arbejde med de kommende måneder. Derudover arbejder vi frem mod et øget samarbejde med landsdelsorkestrene og basisensembleerne, som også har skolekoncerter skrevet ind i deres rammeaftaler. Derudover arbejder vi også med Åben Skole-ordningen, hvor vi arbejder med at få skolerne med ud på spillestederne og i koncertsalene – på musikeres arbejdsplads."

"En af de vigtigste missioner de næste fem år er i mine øjne at skabe et fælles ejerskab mellem musiklivet og skolerne til skolekoncerterne. Det er et af de vigtigste parametre i den almene dannelse at blive præsenteret for musik i forskellige genrer og anden kunst. Så et øget samarbejdet med skolerne om at udvikle skolekoncerterne til et fælles eje mellem musiklivet og skolerne står højt på min dagsorden de kommende år," slutter Ebbe Høyrup.

Festival og jubilæumsfest

Musik i Tide Festival 2017 afholdes den 24.-26. september i Sønderborg. I anledning af Levende Musik i Skolens 25-årsjubilæum bliver den årlige festival rammen om jubilæumsfestlighederne, med flere koncerter, åbning og festmiddag. Selve festivaldagene vil byde på et væld af koncerter, hvor fokus er at komme omkring så mange genremæssige kringelkroge af LMS-kataloget som muligt. Byrummet vil også blive inddraget med musikalsk lydvandring og store hotspot-telte med musikaktiviteter for kommunens skoler. Og så vil der som altid være gode netværksmuligheder og kurser for festivaldeltagere.

www.musikitide.dk

GUITARIST Palle Windfeldt har spillet og udviklet skolekoncerter gennem 25 år i forskellige musikalske konstellationer og genrer. (Foto: Christian Brandt.).

MUSIK ER SJOVEST SAMMEN

Levér musik på et højt niveau – og vær sød og åben, er rådet fra guitarist Palle Windfeldt, der har spillet skolekoncerter med LMS gennem 25 år.

Levende Musik i Skolen har gennem 25 år koordineret skolejobs til musikere fra alle genrer. En af de musikere, der har været med hele vejen, er guitarist Palle Windfeldt, der har spillet i forskellige konstellationer for et hav af skoleklasser rundt om i hele Danmark. Tangoorkestret, Wombat, Djanzz og nu De Tre Musikterer. De mange års erfaring i skolekoncerter har givet ham mulighed for hele tiden at justere på formen

og tilpasse koncerterne til skoleklasserne i indskolingens sammen med sine medmusikere.

KVALITET OG INVOLVERING

”Musikken og kvaliteten af musikken er det grundlæggende. Det skal være i orden for at komme med i LMS’ katalog, og det har det været i alle 25 år. Den musik, jeg har været med til at repræsentere, er nichemusik – tango, syret avantgarde eller melodiske børnesange – og det er heldigvis dét, LMS går efter. Som musiker har jeg altid haft fokus på at levere god kvalitet – for det fanger eleverne. Hvis musikken ikke swinger, så går børnene og kan ikke holde koncentrationen. Det skal sidde lige i skabet,” fortæller Palle, der også slår et slag for hele den pædagogiske del af

skolekoncerterne:

”Derudover er det vigtigt, at vi involverer børnene i koncerten. Ofte bygger vi koncerten op om en fortælling, hvor børnene har en funktion i historien. For eksempel er vores projekt De Tre Musikterer en fortælling om en trio, der gerne vil spille klassisk orkestermusik, men kun er tre musikere. Så derfor har de brug for børnene, der skal udgøre forskellige instrumenter – for eksempel være pauker i Ravels ’Bolero’ eller være trommerytmen i Bizets ’Carmen’ med flamingodans.”

MUSIK SKABER VI MED HINANDEN

I det pædagogisk forberedende materiale er det både den klassiske musik og et symfoniorkestres opbygning, der lægges vægt på,

men også det at være sammen om musikken. At musik er noget, man skaber med hinanden: "Musik er sjovest at skabe sammen. Og den følelse vil vi gerne give videre til børnene. Også i det materiale, vi har skrevet med LMS, som i De Tre Musikterer handler om 'én for alle og alle for én' og at være et hold," fortæller Palle, der tænker opbygningen af en skolekoncert som en almindelig koncert:

"Når vi opbygger en koncert er det jo følelser, vi arbejder med, og de er det vigtige i musikken. Helt overordnet bygger vi det op dramaturgisk efter en struktur, der for eksempel kan være to hurtige, en langsom, to hurtige, en mellem og en langsom – og så en slutter. Til hver sang tilføjer vi en historie eller aktivitet, som børnene skal lave undervejs. Det kan være en drømmerejse til Tchaikovskys "Svanesøen", hvor eleverne forestiller sig, de er svaner, og bagefter fortæller vilde historier om deres tur."

MORGENSANG HJÆLPER BØRNE

Der er stor forskel på, hvilken kultur de forskellige skoler rummer med hensyn til kunstneriske og musikalske oplevelser. Men én ting, Palle Windfeldt har bidt mærke i, er, at de skoler, der har daglig morgensang, har en helt anden forståelse for det at være sammen

om musik, end de, der ikke har:

"Hvis der er morgensang i skolen, er eleverne bedre til at lave musik sammen med os. Musik er kultur. Det er ikke noget, der bare dumper ned fra himlen – det er noget, man øver sig på og bliver en del af – i fællesskab med andre. Det nytter ikke noget, at Yvonne sidder og tager selfies under morgensangen, for så er hun et andet sted og ikke sammen om musikken. Og det har de elever, der har morgensang, en forståelse for. Det gør dem meget bedre til at modtage fælles beskeder og være koncentrerede sammen i stedet for på sig selv. Og det er vigtigt i dag, at vi viser eleverne et sted, hvor de skal fungere sammen i en social sammenhæng. Og der er musik en god fælles ramme for at skabe noget sammen. Hvis politikerne var smarte, brugte de musik meget mere til dannelse i skolerne, da den både rummer et forpligtende samvær, at være lydhør over for hinanden og at give plads."

ALDRIG ENS KONCERTER

Der er aldrig to koncerter, der er ens, for der sker altid noget uventet i sådan en gruppe børn. Og det gør netop skolekoncerterne helt specielle, fortæller Palle.

"Vi er så taknemmelige for LMS' arbejde.

Både koordineringen af koncerterne og det store arbejde med undervisningsmateriale, som forlænger koncerten ind i undervisningen. Skolekoncerterne er nogle af de fedeste koncerter overhovedet. At møde en hel skoleaula fyldt med forventningsfulde energiske børn, klar til en musikalsk oplevelse, er virkelig givende. Der er så meget liv i de unge, og de vil så gerne give. Det er så levende, og vi går stort set altid opløftede fra en skolekoncert. Voksne er meget sværere at spille for, for der er så mange lag og konventioner, man skal igennem, før de tør give sig hen. Børn kaster sig bare ud i det."

Hvordan bliver man LMS-musiker?

Hvis du gerne vil have dit band med i LMS' katalog, skal du skrive en ansøgning. Et fagudvalg vurderer alle ansøgninger og udvælger hvert år nye ensembler og bands til kataloget efter genrer, hvilket trin musikken henvender sig til, og kvaliteten af musikken.

www.lms.dk

Palles gode råd til skolekoncert for indskolingen

- Sørg for involvering og interaktion med eleverne.
- Hold et højt musikalsk niveau.
- Musikken i fokus
- Kommunikation og empati – vær sød og åben, både over for lærere og elever.
- Flexibilitet – vær til stede med eleverne. Grib de åbninger, eleverne laver, og følg dem inden for koncertens ramme.
- Læg en hilsen på YouTube – så kender de jer, når I kommer.

AF KAREN BENDIX / FOTO PETER GANNUSHKIN

CELLOENS SJÆL OG SVINGNINGER

Lil Lacy og Soma Allpass har valgt at sætte fokus på celloen som instrument i al sin bredde og med de musikalske muligheder, den har, både akustisk og elektronisk ved deres skolekoncertturné i efteråret.

To musikere, to celloer og en masse elektronisk gear og grej bliver i efteråret 2017 pakket ind i en bil for at køre land og rige rundt på LMS-turné. De to musikere Soma Allpass og Lil Lacy har spillet i alle mulige sammenhænge før for både børn og voksne, men det er deres første skole-turné. Og de glæder sig.

”Vi glæder os til at komme ud til et andet publikum, som kræver noget andet af os. For det er givende både personligt og musikalsk at få nogle benspænd og se tingene i et nyt lys,” mener Lil Lacy, der udgør halvdelen af duoen Soma & Lil.

CELLOEN I CENTRUM

”Vi vil gerne formidle instrumentet cello til skoleeleverne, både som akustisk og elektronisk instrument. Det gør vi gennem et klassisk stykke af Vivaldi, et stykke folkemusik fra Fanø og en noget velkendt pop-melodi. Vi bygger hele koncerten op ud fra de forskellige parametre: noget info-baseret om musikhistorien, noget konkret om instrumentet, noget om den akustiske og præparerede lyd og et poetisk element,” fortæller Lil Lacy, der er uddannet rytmisk sanger og har lært sig at spille cello af lyst og i leg, fordi lyden gav hende nye muligheder. Den anden halvdel af duoen Soma Allpass er klassisk uddannet cellist fra konservatoriet. Og med de to forskellige indgangsvinkler til instrumentet har de spillet sig sammen med improvisationen som fælles faktor. De to cellister har bedt om at spille for maksimalt 40 børn ad gangen.

”Vi har kun os selv, effektpedalerne og celloerne, så fokus kommer meget til at ligge i musikken og kontakten med eleverne med hensyn til improvisationer, som de er med til at skabe via blandt andet titler. Der er også et praktisk aspekt i at holde koncerten simpel, da vi ikke ved så meget om, hvilke rum vi skal optræde i, eller hvilken teknik der er til rådighed på de forskellige skoler. Derfor har vi valgt ikke at have ekstra visuals og lignende med. Så i første omgang

koger vi det ned til musikken og børnenes inddragelse i musikken, med udgangspunkt i undervisningsmaterialet fra LMS.”

SVINGNINGER OG FLAGEOLETTER

Den faglige og pædagogiske vinkel er tænkt ind i både skolekoncerten og det pædagogiske materiale, som Soma og Lil har været med til at udforme sammen med LMS.

”For eksempel spiller vi et nummer med flageoletter, hvor vi kan fortælle om betydningen af strengens tykkelse, længde og instrumentets fysik i frembringelsen af lyd. Med koncerten kan vi belyse forskellige aspekter af det materiale, klasserne har arbejdet med. På den måde får de større indsigt i instrumentet og hvordan det virker, så det forhåbentlig bliver mindre fjernet for dem. Det kan måske være med til at vække en interesse for et strygerinstrument, fordi det bliver mere konkret og genkendeligt.”

SKOLERNE LEGITIMERER ALSIDIGHED

Det er ikke alle børn, der bliver trukket med ud til koncerter af deres forældre. Derfor er det vigtigt, at de får åbnet den dør i skolen sammen med deres kammerater. Det er en helt anden fornemmelse at sidde sammen med klassen og opleve anderledes æstetikker, kunstneriske udtryk og musikgenrer, end de er vant til hjemmefra, mener Lil.

”Det er vigtigt, at de oplever alsidighed inden for musik. Når skolen inviterer ny og udfordrende kunst og udtryk ind, kan det anderledes blive legitimt, fordi det er her i skolen, at man lærer, hvad der er rigtigt og forkert. Så at præsentere eleverne for noget andet, end hvad de selv finder frem til på Youtube, Spotify, i radioen m.v., er relevant, for det viser, at nye og fremmede udtryk også har en betydning, og at vi har flere farver musikalsk og menneskeligt, end vi måske normalt udsættes for. Jeg kan selv huske koncerterne, fra da jeg gik i skole, og sad sammen med mine kammerater, og vi sugede det nye og ukendte til os. Det løftede loftet og perspektivet og udvidede horizon-

ten. Jeg håber, at vi som musikere kan være med til at åbne elevernes nysgerrighed over for musik, strygerinstrumentet og dét at være lyttende og sansende sammen.”

JOBS I DAGTIMERNE

”LMS’ arbejde betyder meget for os musikere, fordi de igennem flere år har opbygget et netværk og en anerkendelse for alskens musik, som kan komme bredt ud på skoler i hele landet. Jeg tror, det er lige så vigtigt for os musikere, som det er for eleverne, der ellers ikke ville få de indtryk med i deres opvækst, som LMS koncerterne kan give dem. Det er en klar styrke, at LMS’ program har så genremæssigt varieret et program. Det er også en kæmpe hjælp for os musikere økonomisk, fordi vi kan få jobs, som ligger i dagtimerne og i blokke, som logistisk hænger sammen. Og så står de for, at kataloget er kvalitativt i orden samt pr og booking. Det er en virkelig god mulighed for os,” slutter Lil Lacy.

Tips og tricks

Det er en god idé at:

- huske, at børn er knivskarpe og ikke at spille ned til dem
- gribe deres input, gå med dem og involvere dem
- lege med dem og udfordre dem med fuld respekt for dem
- spille ind i noget de kan relatere sig til
- forberede et sæt, hvor alt det ovennævnte bliver tænkt ind, og man kan være fleksibel med hensyn til kontekst, energi og udvikling undervejs i koncerten

COPENHAGEN PHIL på Roskilde Festival, hvor de stod blandt publikum på lave platforme.

NÅR ORKESTER OG PUBLIKUM SMELTER SAMMEN

Det har været et hårdt år for landsdelsorkestrene. Og ikke mindst for Copenhagen Phil, som formentlig bliver beskåret med ca. 7,8 millioner kroner over fire år, svarende til 16 musikerstillinger. Men orkesteret kæmper videre. Tivoli Copenhagen Phil tog blandt andet til Roskilde, hvor de trådte ned af scenen og ud på lave platforme blandt publikum, som fik oplevelsen af at stå midt i orkester omgivet af fantastisk lyd.

AF KAREN BENDIX

FOTO: EMIL HORNSTRUP JAKOBSEN / BÜRO JANTZEN

Bussen ruller langsomt ud fra fortovet foran Konservatoriets Koncertsal i København, hvor Copenhagen Phil har til huse. Gennem regnvåde gader i morgentrafikken sidder 80 musikere omgivet af instrumentkasser og småsnakker, tjekker mobilen eller blunder. Turen går til Roskilde Festival, hvor Tivoli Copenhagen Phil vil spille koncert nede blandt publikum, fordelt rundt i det store Arena-telt. Den seneste uge har de øvet sig i Roskilde på opstillingen, hvor dirigenten er placeret i midten med instrumentgrupperne fordelt på 10-15 plateauer rundt om sig med blæserne inderst og strygere og janitsharer i yderste ring – 15-20 meter væk. Fra violinerne til celloerne er der derfor 20-30 meter, så in-ear er en nødvendighed.

Roskilde Festival nærmer sig, og den legendariske Orange Scene tårner sig op mellem træerne. Det er tidlig formiddag, og pladsen er helt stille, bortset fra forsyningsbiler og scenefolk, der er i gang med at rigge til. Musikere stiger ud i regnen med deres instrumenter og ind bag Arenas scene, hvor der er linet kaffe og morgenmad op ved langborde med stearinlys og ro. Teltet virker helt enormt stort, når man ser det fra scenen – og da orkestret stiller op til lydprøve, fylder deres opsætning kun en fjerdedel af teltet. Dirigenten Nick Davis sætter an, og orkestret spiller fra hver deres plateau Tchaikovskys Svanesøen. Det er en helt vild og fantastisk oplevelse at gå rundt mellem plateauerne og mixe sin egen lyd, som ændrer sig alt afhængigt af, hvor man stiller sig i orkestret. Plateauerne tømmes igen for musikere, og teltet står igen gabende tomt, mens regnen siler ned udenfor.

ET TILLØBSSTYKKE

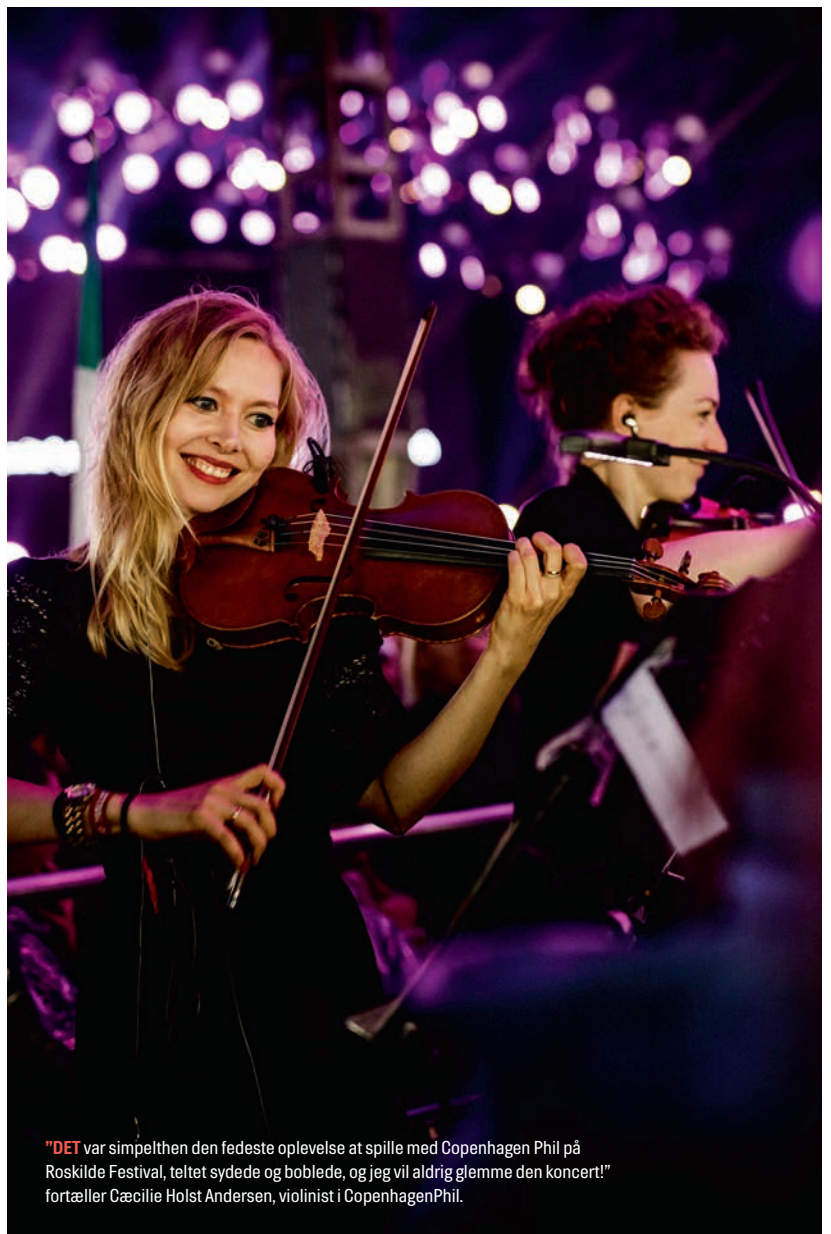
To timer senere er teltet stuvende fuldt. Publikum står cheek to cheek, så man skal presse sig igennem menneskemængderne for at komme ind i nærheden af musikernes plateauer. Tanken om, at man skal gå rundt mellem plateauerne, er nærmest umulig på

grund af det store publikum. Og står man ved siden af tubaen eller paukerne, er det svært at høre violinerne i den modsatte side af teltet. Men publikum er ligeglade. Det er en kæmpe oplevelse i sig selv at være midt i orkestret.

Dirigenten Nick Davies står som en rockstar midt i det hele blandt publikum og styrer slagets gang. Han og Maria Frej, klassisk musikchef i Tivoli, har sammensat et bredt program fra Bach, Vivaldi, Tchaikovsky, Lundby til Ligiti og John Edgars Star Wars stormtroopertema. Til de stille passager

står publikum lyttende, de synger med på kendte melodier og hujer, pifter og klapper som til en rockkoncert, så musikere er ved at falde ned fra de lave plateauer af lyden og feelingen, de får mangefold tilbage.

Til sidst stikker koncerten helt af. Nick Davies får en ikonisk Roskilde-camp-”flag” med en plastikalien, klistret sammen med en plastikko, op på dirigentplateauet, og dirigerer Champagnegaloppen med stangen, koen og alien – en grotesk og absurd feature, som peaker koncerten og fællesskabsfølelsen mellem orkester og publikum. »

”DET var simpelthen den fedeste oplevelse at spille med Copenhagen Phil på Roskilde Festival, teltet sydede og boblede, og jeg vil aldrig glemme den koncert!” fortæller Cæcilie Holst Andersen, violinist i CopenhagenPhil.

» "DEN FEDESTE OPLEVELSE"

Teltet ryddes og gøres klar for publikum til næste koncert. Og musikerne strømmer ud bag scenen opfyldt af en uforglemmelig oplevelse midt i sumpen på Roskilde Festival.

"Det var simpelthen den fedeste oplevelse at spille med Copenhagen Phil på Roskilde Festival, teltet sydede og boblede, og jeg vil aldrig glemme den koncert! Vi spillede for det bedste og sjoveste publikum, som både var stille og lydhør, men som også fyrede den af sammen med os. Jeg tror ikke, vi kunne have ønsket os det bedre. Vi var lidt bekymrede for at være så tæt på, og om nogle af de mange fulde mennesker ville røre ved instrumenterne eller gøre noget andet upassende. Det var ingen, som oplevede, og publikum var meget respektfulde," fortæller Cæcilie Holst Andersen, violinist i Copenhagen Phil.

"Det var sjovt at spille med en så an-

derledes opsætning, men også svært og ikke særlig optimalt med hensyn til for eksempel samspil. På trods af at vi allesammen spillede med in-ear, var det næsten umuligt at høre de forskellige grupper, og da vores podier ikke var ret høje, var det også svært at se hinanden, da musikerne forsvandt i publikumsmassen. Ideen var, at folk skulle bevæge sig rundt, mens vi spillede, så de kunne opleve, hvordan de forskellige grupper lyder, men det var næsten umuligt, fordi der var så tæt pakket med mennesker. Til gengæld var det også en fed oplevelse at have folk helt tæt på, da det jo normalt ikke er noget, vi oplever. På den måde blev det meget intenst, og det var medrivende at se og næsten føle folks reaktioner på så nært hold. Jeg er helt rørt efter denne koncert," smiler hun.

ORANGE FOR TREDJE GANG

Men dagen er ikke slut for Cæcilie Holst An-

dersen. Folkrocksangeren Father John Misty har lånt en del af orkestret som backing til sin koncert på Orange Scene senere på dagen. Og også den koncert er anderledes, fortæller hun efterfølgende:

"Koncerten og oplevelsen på Orange med Father John Misty var noget helt andet. Pludselig var der adskillige meter ud til publikum – til gengæld var der virkelig mange af dem! Denne koncert var afgjort større, vildere og mere hypet, men den var ikke nær så sjov at spille og havde heller ikke samme intense stemning, som jeg oplevede tidligere på dagen med Copenhagen Phil. Til gengæld var Father John Misty en dygtig og sympatisk musiker, og det var sjovt at få lov til at spille med ham. Det er tredje gang, at jeg spiller på Orange Scene, og hver gang bliver jeg overrasket og overvældet over, hvor vildt det er at se på så mange mennesker, der står og brøler op mod scenen. Det er vildt, altså!"

OM COPENHAGEN PHIL

Kulturministeren foreslog i april 2017 at fjerne 7,8 millioner kroner i statsstøtte til Copenhagen Phil over næste fire år, på trods af at Copenhagen Phil er landsdelsorkester for næsten halvdelen af Danmarks befolkning i 49 ud af 98 kommuner. Orkestret lever op til samtlige forpligtelser med koncerter på hele Sjælland, på skoler, hospitaler, festivaler m.m.

Kulturministeriet modtog efter kommunalreformen i 2007 det tilskud, amterne tidligere havde stået for at give til orkestret. Men eftersom staten fik en merudgift, da de overtog opgaven, har de modregnet den gennem bloktilskuddet til kommunerne. Fakta er, at kommunerne allerede har betalt én gang til orkestret, og at staten løber fra aftalen og lader kommunerne betale ekstraregningen.

Copenhagen Phil er i gang med at forhandle med de sjællandske kommuner om eventuel øget bevilling i de kommende år, så orkestret kan overleve.

DIRIGENTEN Nick Davies stod i centrum og styrede slagets gang, omgivet af publikum og musikerne, der var placeret rundt om ham i teltet.

BASISENSEMBLERNE SKAL IKKE LIGNE HINANDEN

ENSEMBLE Storstrøm i musiksalen.
(Foto: Stéphane Tran Ngoc).

Til september indgås den næste fireårige rammeaftale for de fem klassiske basisensembler. I den kommende aftale forpligtes basisensemblerne i højere grad end tidligere til et gensidigt samarbejde med både landsdelsorkestrene og LMS (Levende Musik I Skolen).

AF PETRINE JØRGENSEN
FOTO: BJØRN MELDGAARD

Ensemble Storstrøm har processen været i gang længe. Ensemblechef Claus Due har siden maj haft møder med ensembles tilknyttede kommuner, hvilket har ført til et første udkast. I september begynder møderne med Statens Kunstfonds projektstøtteudvalg for musik. Claus Due løfter lidt af sløret for egne forventninger til forhandling-

erne, og hvordan en sådan proces foregår, når man står til ansvar for forskellige aktører, herunder både kommuner og staten:

”Vi er endnu ikke nået så langt i forhandlingerne, men mit personlige bud er, at rammeaftalen i høj grad kommer til at ligne de tidligere aftaler.”

NYE FORPLIGTELSE

I år er der dog to nye ting på dagsordenen, da projektstøtteudvalget for musik har lagt op til, at basisensemblerne skal indgå

forpligtende samarbejder med landsdelsorkestrene og LMS (Levende Musik I Skolen). Dette ser Claus Due på med åbent sind, men han påpeger, at der er visse udfordringer i det for deres ensemble:

”Jeg har allerede udvekslet tanker og holdninger med Copenhagen Phils musikchef Uffe Savery, Ebbe Højris fra LMS og kulturchef i Næstved Kommune Kim Dawartz, som også sidder i LMS' bestyrelse. Alle kontakterne er på plads, men der er nogle ubesvarede spørgsmål om, hvordan vi skal sam-

arbejde. For det første har vores ensemble allerede planlagt program for sæson 2017-2019. Det samme har Uffe Savery, hvilket giver lange udsigter for et samarbejde. Samtidig er det uklart, om det blot skal være udlån af musikere mellem orkestrene, eller hvad samarbejdet nærmere skal bestå af. For det andet er der en konkurrenceting mellem LMS og vores ensemble på nuværende tidspunkt, da vores ensemble ikke kan komme ind på de skoler, som LMS allerede dækker. Og for det tredje kommer det også an på, hvad vores fem tilknyttede kommuner ønsker.”

KOMMUNERNE SOM GODE SAMARBEJDSPARTNERE

Claus Due vægter det gode samarbejde højt med de fem kommuner, som ensemblet er tilknyttet. Hertil gør han det klart, at de fem basisensembler ikke skal ligne hinanden, men at de hver især skal understøtte de lokale behov. Ensemble Storstrøm vægter det nære samarbejde med kommunerne meget højt, da de ser det som det som en vigtig opgave at understøtte kommunernes kulturpolitik og søge en stærk lokal forankring. Kommunerne ved, hvad der fungerer for borgerne og publikum:

”Vi har et meget fint og tæt samarbejde med vores fem kommuner, hvor vores ensemble understøtter den lokale og alsidige

kulturpolitik. Det betyder, at vi understøtter den kulturpolitik, som den enkelte kommune har. Faxe og Lolland kommuner vil ikke nødvendigvis det samme, så vi sørger for at imødekomme deres forskellige behov. Rammeaftalen kommer også til at afspejle, at vi skal have stor frihed med hensyn til de ting, som vi laver kulturpolitisk i kommunerne,” fortæller Claus Due.

Overordnet er Claus Due positiv over for de kommende forhandlinger, og han forventer, at de ubesvarede spørgsmål om det nye samarbejde med landsdelsorkestrene og LMS vil blive løst i dialog med projektstøtteudvalget ved forhandlingerne i september.

“Vi har et meget fint og tæt samarbejde med vores fem kommuner, hvor vores ensemble understøtter den lokale og alsidige kulturpolitik.”

ENSEMBLECHEF CLAUS DUE

RAMMEAFTALEN

Er en løbende aftale mellem en eller flere ordregivere på den ene side og en eller flere tilbudsgivere på den anden. I dette tilfælde er det en aftale mellem Statens Kunstfond, de enkelte klassiske basisensembler og deres tilknyttede kommune(r). Formålet med rammeaftalen er at fastsætte vilkårene og overordnede mål for basisensemblerne for en fireårig periode.

FEM TILKNYTTETE KOMMUNER TIL ENSEMBLE STORSTRØM

Det drejer sig om Lolland Kommune, Guldborgsund Kommune, Vordingborg Kommune, Næstved Kommune og Faxe Kommune. De fem basisensembler er Storstrøms Ensemble, Esbjerg Ensemble, Randers Kammerorkester, Ensemble Midtvest og Aarhus Jazzorkester.

HVOR BILLIGT ER DET AT FÅ FORSIKRET DIN STRATOCASTER, IPHONE OG BÆRBARE COMPUTER?

MØD OS PÅ

COPENHAGEN GUITAR SHOW

30. september og 1. oktober og få svarert på, hvorfor vores instrumentforsikring er landets bedste, billigste og mest fleksible af sin slags.

DMF-FORSIKRING – MEDLEMMERNES EGET FORSIKRINGSSKAB!

Honorarstøtte til rytmiske spillesteder sikrer et professionelt musikerliv

Siden år 2000 har de rytmiske spillesteder rundtom i landet kunnet ansøge om honorarstøtte, såfremt spillestederne i forvejen var støttet af deres egen kommune. Det er en god ordning, som er med til at sikre et professionelt arbejdsmarked for musikere.

AF PETRINE JØRGENSEN

FOTO: HANNIBAL-BACH

Honorarstøtte gives til rytmiske spillesteder for at sikre udbredelsen af rytmiske koncerter af høj kvalitet i hele landet. Ordningen fungerer på den måde, at et honorarstøtteklip på nuværende tidspunkt udgør 2.000 kroner, hvor den ene halvdel er finansieret af staten, og den anden halvdel af kommunen. Et klip udgør på nuværende tidspunkt en tarif, og alle klip skal gå direkte til musikere. Støtten må ikke bruges til spillestedernes almene drift. For musikere er honorarstøtten derfor en essentiel del af deres arbejdsliv. Henrik Jans-

berg, folkemusiker og næstformand i DMF, fortæller, hvad støtten betyder for ham som professionel musiker:

"Det er den støtte, som går direkte til musikere på scenen. Det er en sikring af et professionelt arbejdsmarked for os musikere. Støtten gør det muligt at komme

rundt i hele landet, og den fordrer ikke, at spillestederne har en stor administration eller fastansatte, da store som små spillesteder kan søge støtten. Det gør, at professionelle musikere kan komme rundt i alle afkroge af Danmark, og på den måde gøre landet kulturelt større."

"Det er den støtte, som går direkte til musikere på scenen. Det er en sikring af et professionelt arbejdsmarked for os musikere."

HENRIK JANSBERG, FOLKEMUSIKER OG 2. NÆSTFORMAND I DMF

GIVER SPILLESTEDERNE ET EKSISTENSGRUNDLAG

Honorarstøtten udgør ikke kun en essentiel værdi for musikerne. Den har også en stor betydning for spillesteder rundt om i hele landet. Særligt giver støtten de mindre spillesteder et eksistensgrundlag, da de med honorarstøtten tiltrækker en varieret palette af kunstnere og dermed tiltrække større publikum.

Studentarhus Odense er blandt de mindre, lokale spillesteder, som har modtaget honorarstøtte i 2017.

”Vi bruger honorarstøtten til at få flere etablerede kunstnere forbi, og så bruger vi den også til at give nogle af de gode upcoming bands en chance for at få et betalt job. Vi prøver at komme hele vejen rundt med kunstnerne,” fortæller Anja Følleslev, som er daglig leder og ansvarlig for booking på Studentarhus Odense.

For Anja Følleslev har honorarstøtten en stor betydning for Studentarhus Odense, da støtten giver stedet en større identitet som spillested og samtidig giver dem mulighed for at markere sig som et interessant spillested. Det bliver også noteret og belønnet, hvis spillestederne har interessante musik-

“Vi bruger honorarstøtten til at få flere etablerede kunstnere forbi, og give nogle upcoming bands en chance for at få et betalt job.”

ANJA FØLLESLEV, DAGLIG LEDER, STUDENTERHUS ODENSE

programmer. I 2016 fik Studentarhus Odense 110 klip a 1.000 kroner pr. klip og et ekstraordinært tilskud på 30.000 fra Statens Kunstfond, fordi spillestedet havde markeret sig med et ekstra godt musikprogram året før. Honorarstøtten varierer dog fra år til år og har dermed også betydning for, hvor solidt et musikprogram spillestedet kan præsentere. Honorarstøtten er og bliver dog vigtig for et mindre, lokalt spillested, som Studentarhus Odense:

”Vi ville være et andet spillested uden honorarstøtten. Vi kunne godt eksistere,

men vi ville ikke blive betragtet som et sted, der havde den samme kvalitet og de samme antal koncerter. Det gør en forskel i den henseende, at musikerne respekterer os på en anden måde, når vi også har noget honorarstøtte, som vi kan give dem,” fortæller Anja Følleslev.

Honorarstøtten giver dermed både musikere og spillesteder et eksistensgrundlag, som gør, at den rytmiske musik, både store kunstnernavne og kunstnere, som arbejder med nichegenrer, kan komme rundt i alle yderkanter af landet. ◼

Pulje til unik koncert under SPIL DANSK

SPIL DANSK afholder musiklivets festuge d. 30. oktober til 5. november 2017. Vil du være med til at fejre det med en unik koncert, kan du som DMF-medlem nu søge støtte til netop dit arrangement.

TÆNK UD AF BOKSEN

DMF-medlemmer som har et anderledes musikprojekt, et alternativt koncertkoncept eller den helt rigtige idé til at få en koncert stablet på benene på steder, hvor koncerter er en sjældenhed, kan søge DMF's Spil Dansk-pulje.

RAMMER FOR PULJEN:

For at undgå gratis koncerter, skal medarbejdere og venueholdere bidrage til arrangementet i form af tariffer, anlæg, transport, lys og PR for arrangementet.

HVAD SØGER JEG STØTTE TIL?

- Du kan søges til en koncert og en tarif pr. DMF-medlem.
- Du/I sætter selv koncerten op. HUSK KONTRAKT!
- Der ydes ikke tilskud til musikere som allerede har opnået tilskud til samme projekt fra andre organisationer.
- Der ydes ikke tilskud til musikere som har fået tilskud til SPIL DANSK UGEN indenfor en to-årig periode.

HVORDAN SØGER JEG STØTTE TIL SPIL DANSK-ARRANGEMENT?

- Send ansøgning til: sh@dmf.dk
- Deadline for ansøgning er den 25. september 2017
- Ansøgningerne behandles efter deadline og du kan forvente svar senest den 2. oktober 2017
- Husk at tilmelde dit arrangement på www.spildansk.dk, så det kan komme med i SPIL DANSK UGENS program.

Spil Dansk foreningens ejerkreds består af Koda, Dansk Musiker Forbund, Dansk Artist Forbund, Musikforlæggerne og Danske Populære Autorer.

TAG PÅ KURSUS TIL EFTERÅRET

– du kan stadig nå at tilmelde dig

Der er ledige pladser på en del af efterårets workshops og kurser, så du kan stadig nå at tilmelde dig på Artlab.dk. Artlab / Dansk Musiker Forbund udbyder kurser, der hjælper dig videre i mange forskellige aspekter af dit musikerliv.

Leder du efter hjælp til din musiker-karriere, pr og markedsføring, onlineværktøjer eller booking, kan du for eksempel melde dig til:

TAL MED DINE FANS OG FÅ DIN MUSIK UD TIL LYTTERNE

Her ser vi på, hvilket indhold du lægger på de sociale medier, når du kommunikerer med dine fans.

Kurset afholdes i København, Aarhus, Roskilde, Randers og Haderslev.

BOOKING-BOOTCAMP

Workshop for dig, der selv står for at booke koncerter og turnéer med dit band. Du får input til, hvordan du vinkler dit projekt, og feedback fra blandt andet en manager og en spillestedsbooker.

Kurset afholdes både i Aarhus og København.

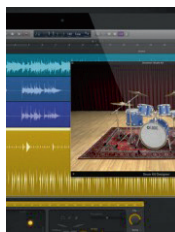
Har du brug for workshops inden for musikproduktion, kan du for eksempel melde dig til:

MASTERING I DIN DAW

Lær, hvordan du giver dine produktioner den sidste finish.

Afholdes både i Aarhus og København.

LOGIC-BOOTCAMP

For dig, der allerede har nogen erfaring med Logic, men som gerne vil optimere din brug af programmet.

Afholdes både i Aarhus og København.

MIKROFONSKOLEN

Workshop for dig, der vil have et overblik over forskellige mikrofontyper og hjælp til at finde ud af, hvilken mikrofon der passer til dine behov.

Afholdes i Viborg, Aarhus og København.

BOING, BUM TSCHAK

For dig, der vil i gang med at lave elektronisk musik og har brug for inspiration og værktøjer blandt andet til beatprogrammering og live-afvikling.

Kurset afholdes i København.

Herudover er der også kurser inden for musikundervisning, komposition og forskellige muligheder for at deltage på træningshold. Du finder det hele på www.artlab.dk

HER KAN DU MØDE PAS PÅ HØRELSEN I EFTERÅRET

MARIE FESTIVAL

02.09.2017

Mariehaven / Ansager

COPENHAGEN GUITARSHOW

31.09 – 01.10.2017

Østerbrohuset / København N

DMF – AARHUS

05.10.2017

Vestergade 19, 2. / Aarhus C

PAS PÅ HØRELSEN TOUR

I november lander Pas På Hørelsen
i fem danske provinsbyer.

I samarbejde med den lokale DMF-afdeling,
den lokale musikbutik og det lokale hørecenter.
Helge Engelbrecht er det musikalske omdrejnings-
punkt og fortæller om sine egne erfaringer med
musik og hørelse. Desuden medvirker en række
eksperter inden for både forebyggelse og
behandling af hørenedsættelse.

HAR DU TINNITUS ELLER MISTANKE OM NEDSAT HØRELSE?

Vil du gerne forebygge høreskader, vide mere
om in-ear monitors eller få gode råd om
sund omgang med lyd? Så kom til ét af Pas

På Hørelsens efterårsarrangementer og få
en snak med vores eksperter. Til flere af ar-
rangementerne tilbyder vi en gratis høretest.

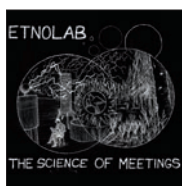
Hvis du tilmelder dig på forhånd, deltager du
desuden i lodtrækningen om et sæt form-
støbte musikerhøreværn.

Arrangementerne er gratis. Læs mere og tilmeld dig på dmf.dk/pph

3 OF A KIND
3 OF A KIND – JØRGEN EMBORG,
EMIL HESS, SØREN LEE
Gateway Music
www.emilhess.dk

THE SCIENCE OF MEETINGS
ETNOLAB
Gateway Music
facebook.com/etnolab.dk/?ref=ts

VENTRILOQUIST PUST
Gateway Music
www.facebook.com/PUSTband

DEN DANSKE SANG
TRIO BEFORE
Gateway Music
www.triobefore.dk

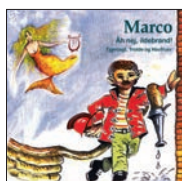
NIGHTFLYING AT DAYTIME
LARS KRARUP
Gateway Music
www.larskrarup.dk

BA TCHANDO
Gateway Music
www.tchando.com

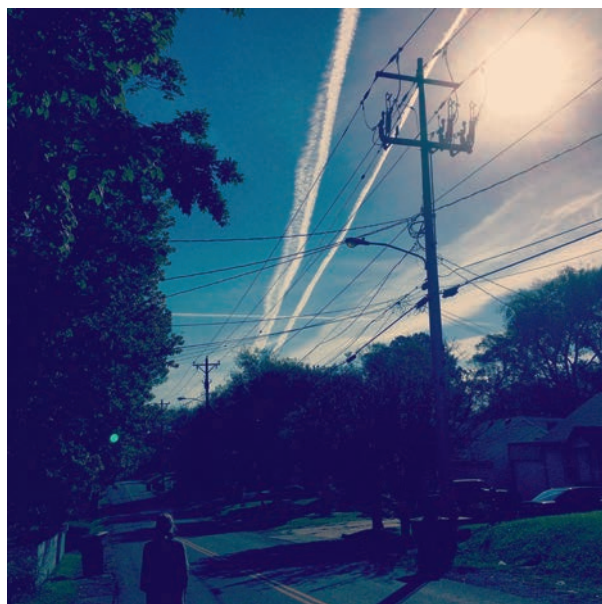
CLOSE-UPS
CAMILLA ALBERS
Gateway Music
www.camillaalbers.dk

ÅH NEJ ILDEBRAND! – TIGERJAGT, TROLDE OG HAVFRUER
MARCO
Gateway Music
www.marcomusik.dk

TESSERACT
MORTEN HAXHOLM CHORDLESS QUARTET
– FEATURING MELISSA ALDANA
Gateway Music
www.mortenchristian.dk

TROUBLED MIND
BRØDRE
Gateway Music
www.facebook.com/Brodretheband

Klik dig til en større pension

Der er penge at spare ved at overføre værdien af dine tidligere pensionsordninger til Sampension. Når dine ordninger er samlet, betaler du kun omkostninger ét sted. Det giver i sidste ende mere i pension til dig. Sparer du blot 500 kr. i omkostninger om året i 20 år, kan det blive til over 21.000 kr. ekstra til pension. Log ind på sampension.dk og overfør selv pensionen. Du kan også ringe til os på 77 33 18 77. Sampension tager ikke gebyrer for at flytte pension.

Læs mere på sampension.dk

sampension
mere værd

MADS WEGNER

TESTER LINE 6 HELIX

MADS WEGNER er i øjeblikket på turné med Mew. Her er han på Ullevi Stadion, Sverige. (Foto: Johan Wohlerl).

AF MADS WEGNER
FOTO: JOHAN WOHLERT

TØR DU LADE FORSTÆRKEREN STÅ DERHJEMME?!

Jeg tøner ud som guitarist i hele verden med rockbandet Mew, og opgaven lyder på setup uden guitarforstærker grundet de mange flyvure. Mit valg blev Line6 Helix, da jeg før har brugt deres produkter med tilfredsstillelse. De er driftssikre, lyder godt og frem for alt meget nemme at bruge. Ydermere er alt i denne model samlet i ét board, man i princippet kan have med i håndbagagen.

OPLEVELSEN

De første par timer går med Youtube tutorials og opdatering af software og downloadning af Helix editor til laptopten. Editoren gør det utroligt nemt at programmere. I stedet for at skulle dreje på knapper og igennem tonsvis af undermenuer, kan jeg programmere min første patch på computeren, præcis lige som man har misundt det keyboard-drengene. Jeg starter med et guitarinput og vælger ellers imellem: Gate, kompressor, et hav af distortion, modulerings effekter, guitar-

forstærkere og kabinetter. Delays og reverbs er de velkendte og velklingende effekter.

Hvor Line6 før haltede med overdriveeffekter, har de lavet helt nye algoritmer, og de lyder virkelig godt. Ligeledes gør drive-kanalerne i forstærkerdelen, som jeg vælger at bruge mest. Grafikken og navne er parafraaser over alle de velkendte mærker og modeller, hvilket gør det indbydende og nemt at navigere i.

KABINETIMPULSER

Jeg spiller på både headphones og mit

Bluetooth anlæg fra mellemste hylde, og jeg er overrasket over, hvor godt og sprødt det lyder. Som en rigtig guitar, uden den der line fornemmelse. Dog savner jeg lidt dynamik-fornemmelse. Mange anbefaler at installere kabinet impulse response fra tredje part i stedet for Line6 algoritmer. Jeg vælger Vox og Marshall irls fra 3Sigma Audio. Nu er den der! Dynamikken og det lyder mere levende.

Helixen er utroligt alsidig, kan routes på ufatteligt mange måder, bruges som effektboard med rigtig forstærker og/eller kabinet. Der er tænkt på nærmest alt. Den indbyggede volume/expression pedal virker megagodt, tunereren er fantastisk, og apparatet kan customizes på alle tænkelige måder. Dog løber man tør for CPU på et tidspunkt, når man giver den gas med mere komplicerede patches.

En fantastisk feature er snapshots. Snapshots tillader, at man kan skifte alle effekter og amps og deres respektive parametre og indstillinger med et tryk på en knap. Dvs. jeg kan assigne lige præcis den volume, drive og de effekter jeg vil bruge på intro/vers/omkvæd osv. til forskellige knapper (man kan navngive alt, som man ønsker) på boardet. Alt skifter med et tryk fra clean smooth til face melting wall of sound.

Det er fantastisk brugbart, og jeg programmerer patches med snapshots til hver enkel sang i sættet.

KONKLUSION

Helix lyder vildt godt. Jeg tænker for det meste ikke over, at der ingen gammeldaws forstærker er med på turné. Den er meget brugervenlig og perfekt til det, jeg skal bruge den til. Kontinuerlig god lyd på festivaler og spillesteder i alle afskyninger i et i forvejen tætpakket lyd billede. Og FOH (Front of House, chefflydmanden. Red.) elsker den, undtagen på helt små steder, hvor det lyder tomt fra scenen.

Men! Det er dog på en lidt studio-agtig måde. Der går altså lidt rock'n'roll tabt i form af naturlig kompression, bund og det fysiske aspekt i fraværet af en forstærker. Og topfrekvenserne lyder en kende digitalt, specielt når man spiller højt i ørerne. Føler nogen gange det er lidt for sterilt, robotagtigt.

LINE 6 HELIX

Guitar multieffekt i pedalform, 62 forstærkere, 37 kabinetter, 16 mikrofoner og 104 effekter. Set til priser fra kr. 8.852 til kr. 9.299. Line 6 er oprindeligt et amerikansk firma, der i over 20 år har produceret modellering-effektpedaler. Det har siden 2013 været ejet af Yamaha.

OM PEDALEN

- Dual DSP based HX Modeling Engine
- 62 forstærkere, 37 kabinetter, 16 mikrofoner og 104 effekter
- 6.2" LCD-skærm, 12 berøringssensitive fodomsklifere
- Op til 3 expression pedaler, CV/Expression ud
- External Amp Switching og Deep MIDI-kontrol
- 10 Inputs, 12 outputs (incl. 4 FX loops), 8In/8Out USB audio interface
- AES/EBU, SPDIF og Variax VDI interface
- Dimensioner: 55.8 x 30 x 8.5 cm. Vægt: 6.6 kg
- Fås også i en LT udgave (til ca. 6.600 kr).

Det er et spørgsmål om smag, om man vil have et clean cut med kirurgisk præcision, eller om man er mere til den old school, lidt blødere og varmere brølen og kommunikation fra en velkendt levende ven. Til den opgave, jeg skulle løse, fungerer det virkelig godt, og når man alligevel spiller på in-ear, får man jo ikke så meget glæde af forstærkeren alligevel. Skulle jeg på en lille klubtur, ville jeg have taget min yndlingsforstærker med i stedet. Lyder det bedre eller dårligere? Svar: det er noget andet. 🎸

OM MADS WEGNER

Dansk guitarist. Har spillet bl.a. med The Storm, Tue West, Anne Linnet, Anne Dorte Michelsen og eget band. Teamede i 2015 op med Mew, velkendt dansk rockband, der albumdebuterede i 1997 og i øjeblikket er på verdensturne.

SH-01A OG TR-08 er nye Boutique-versioner af kendte klassikere.

ROLAND REDEFINERER FREMTIDEN

Under devisen "The Future Redefined" er der kommet en stribe nye produkter fra den store japanske producent.

AF NILS HARBO, GEAR REDAKTØR
FOTO: PRODUKTFOTO

Roland har for få uger siden lanceret to nye interessante Boutique-versioner af velkendte klassikere. Den legendariske "R&B"-trommemaskine TR-808 og den lige så legendariske monofoniske "dance"-synth SH-101 kaldes for TR-08 og SH-01A i de nye udgaver. Fælles for remake-versionerne er, at de er mere kompakte, har mere polyfoni og fås til attraktive priser, hvilket vil sige lidt over 3.000 kroner pr. stk. Roland har lagt massevis af researcharbejde i designet, så

selv de lidt mere spøjse "skævheder" ved de originale instrumenter er kommet med i de nye udgaver.

En anden interessant nyhed er SPD:ONE-serien, en digital trommepad, der i fire forskellige versioner er tilpasset forskellige situationer og behov. SPD-serien kan betjenes med stikker, fod eller hænder, og det betyder, at enhver musiker kan tilføje elektroniske lyde til sin liveoptræden. Priserne er landet på knap 1.800 kroner pr. enhed.

Til guitaristerne er der kommet en ny Blues Cube Hot "British EL84 Modified" comboforstærker på 30 watt med 12" højttaler, der har Tube Logic-design med autentisk vintage rørforstærkerlyd. MS-3 er en ny multieffekt for guitar og bas med integreret multi-pedal switcher system, 112 indbyggede effekter med effekt og loop-tilslutninger for tre eksterne effektpedaler og 200 patchlotioner.

BLUE MAN GROUP OG SENNHEISER

Siden debuten på Astor Place Theatre i New York City for 25 år siden har amerikanske Blue Man Group fascineret sit publikum med en original kombination af vital percussion, farverige visuals og interaktivt teater. Blue Man Groups musik er især kendt for deres brug af en række percussioninstrumenter lavet af materialer som pvc. Blue Man-konceptet blev i juli købt af Cirque de Soleil, der

udvider og sender de blå farver på verdensturné. Marcus Ross er lydchef for Blue Man Productions, og i en pressemeddelelse fra Sennheiser fortæller han, at han er stærkt forpligtet til at sikre en problemfri lydoplevelse for ethvert publikum. Han opnår dette med Sennheiser- og Neumann-mikrofoner og Sennheisers trådløse systemer.

BLUE MAN GROUP på scenen i Las Vegas med pvc-percussioninstrumenter og mikrofoner fra Sennheiser (PR-foto).

TALKBOX SYNTH

TC-Helicons nye Talkbox Synth emulerer den klassiske talkbox-lyd fra 1970'erne, som den huskes fra guitarister som Peter Frampton og Jeff Beck. En slange fører lyden fra højttaleren op til musikeren, der med slangen i munden kan bearbejde lyden. I TC Helicons moderne udgave tilslutter man blot sin guitar og mikrofon, hvorefter pedalen leverer klassisk talkbox-lyd, synthesizerlyde og vocoderagtige effekter. Men den rette indstilling kan man efterligne moderne vocoder/talkbox-lyde, som de høres på "Get Lucky" (Daft Punk) eller "California Love" (2Pac). Prisen ligger omkring 2.000 kroner.

GET LUCKY med den nye talkbox synth fra TC. (PR foto)

COPENHAGEN GUITARSHOW 2017

Skandinaviens største musikmesse finder sted i weekenden den 30. sept. til 1. okt. i Østerbrohuset i København. Der bliver købt/salg af vintage-instrumenter, udstilling og clinics, bl.a. med Ron "Bumblefoot" Thal (Guns N' Roses). Blandt udstillerne er Yamaha, Fender, Roland og Wood-sound, men der er også mange interessante ting på de mindre stande, hvor private samlere og mindre producenter ofte viser spændende nørd-grej.

TOUCHÉ

En ny anderledes type controller fra det franske firma Expressive, som giver helt nye muligheder for at udtrykke sig på synthesizere, også software. Touché er en superfølsom 4-vejs MIDI/CV gate controller, der med ekstrem præcision og følsomhed lader musikeren forme lyd og udtryk med fingrene. Bedre end man kan med pitchbend og joystick. Den spændende nyskabelse koster lidt over 3.000 kroner.

ASCON OG DBTECHNOLOGIES

Ascon er blevet distributør af dbTechnologies, der især er kendt for aktive højttalersystemer og digitale forstærkere. dbTechnologies er en del af den store italienske audiokoncern RCF og AEB Industriale. Med det nye agentur er Ascon endnu mere leveringsdygtig i produkter til den professionelle audioverden.

**THE POWER
OF MUSIC!**

**UDEN
GUITAR
VILLE DET BETEGNES
SOM VANDALISME.**

VOX

th.mann
MUSIC IS OUR PASSION

DMF DJURLAND

Musik, scenekunst og samlingspunkt

I den fortsatte jagt på at finde unge potentielle medlemmer eller i det mindste være orienteret og i kontakt med, hvad der sker blandt de unge på Djursland, besluttede vi i afdelingen at oprette en såkaldt 'Unge-Ambassadør'-post i efteråret 2016, som vi besatte med en udenforstående musiker og musikskolelærer, Nicolai Huse Jacobsen, som har fingeren på pulsen og lyst til at oplyse om DMF og skabe kontakt.

Det resulterede i første omgang i et møde med de unge interesserede, hvor ni mand troppede op. De var med på at arbejde videre med henblik på at danne et 'Unge-Spot', hvor relevante tiltag kan skabes ud fra de unges drømme og ønsker.

Banddoctor og up-coming koncerter var de første emner på tapetet på mødet, som var meget positivt, og hvor de unge udtrykte interesse og glæde for vores initiativ. Men også det sociale aspekt var vigtigt for dem: at kunne mødes og udveksle erfaringer og kontakter.

De vidste ikke meget om DMF, som jo er det billede, der tegner sig over det meste af landet. Men viste positiv interes-

se, da de blev bekendt med de muligheder og tilbud, DMF har.

Vi havde møde her i august, hvor vi samlede op på de tanker, de har gjort sig siden, og starter konkrete projekter op her i efteråret ud fra dét. Vi presser ikke på bordet som en mulighed, de ikke var fremmede for. Navnlig hvis det kunne ske i en sådan gruppe med tæt tilknytning til afdelingen – lidt a la ungdomsudvalgene i København og Aarhus. Interessen fra de unges side var over forventning, navnlig da der er langt imellem dem her på egnen

og stort set ingen tilbud – ud over musikskolerne i Nord- og Syddjurs.

Et andet kendt fænomen fra områderne uden for de store byer er jo, at de unge bliver suget bort fra egnen efter afslutning på skolegang.

De mangler steder at spille og øve og kontakter udadtil – og det vil vi så hjælpe dem med. Vores Unge-Ambassadør er medlem af bestyrelsen i DMF Djursland med interesse i aktivt at fortsætte arbejdet med at skabe en stærk model for tilknytning af de unge til DMF.

NAESTE DEADLINE

Redaktionelt stof og artikler: 2. oktober 2017
Materiale sendes til Karen Bendix på kbx@dmf.dk

MEDLEMSSERVICE I MUSIKEREN 2017

Deadlines for navnestof og lokalafdelingsinfo:
28. september og 30. november.
For andre indlæg kontakt: kbx@dmf.dk

ÆNDRINGER I ÅBNINGSTIDER HOS DMF:

Mandag 9-16
Tirsdag og onsdag 10-15
Torsdag 9-15
Fredag 10-13

NAVNEINDLÆG

Indlæg til navne skal holdes under 1000 tegn/150 ord inkl. mellemrum. Fotos, der sendes pr. mail, skal være i 300 dpi.
For andre indlæg kontakt: kbx@dmf.dk

KONTAKT DMF

Dansk Musiker Forbund
www.dmf.dk www.facebook.com/danskmusikerforbund
Sankt Hans Torv 26, 2200 København N
dmf@dmf.dk, Tlf.: 35 240 240

DMF'S A-KASSESERVICE

Dagpenge perioderne slutter den næstsidste søndag i måneden. Se perioderne via www.dmf.dk/akasse

AARHUS A-KASSESERVICE

Esben Begh Laursen, el@dmf.dk
Vestergade 19, 8000 Aarhus C, Tlf.: 86 18 45 99

KØBENHAVN A-KASSESERVICE

Ann-Mari Nostrup, amn@dmf.dk, Tlf.: 35 240 240

DMF FORSIKRING

Søren Wrist, sw@dmf.dk
www.dmf.dk/forsikring

SE KOMMENDE MØDEDATOER

for Forretningsudvalg og Hovedbestyrelse under "aktuelt" på dmf.dk.

REPRÆSENTANTSKABSMØDE

Nye unge hoveder i HB

DMF's første repræsentantskabsmøde er vel overstået. To unge under 35 år er indmeldt i HB, og forslag til nye tiltag ligger vedtaget til hovedbestyrelsens videre arbejde.

På DMF's kongres 2016 blev det vedtaget, at man i stedet for det årlige tillidsmandsmøde skulle afholde et årligt repræsentantskabsmøde. DMF's første repræsentantskabsmøde blev afholdt i juni 2017 på kongrescentret Kobæk Strand, hvor omkring 90 medlemmer var mødt op for at debattere de indstillede forslag, som hovedbestyrelsen skal arbejde videre med. Der blev også valgt to ungdomsrepræsentanter under 35 år og to nye suppleanter til forbundets hovedbestyrelse.

DRØFTELSE OG BESLUTNINGER

Seks forslag var indstillet, hvoraf to frafaldt, ét blev nedstemt og tre vedtaget. DMF København foreslog en resolution om, at der er bekymrende tendenser for professionelle musikeres arbejde og virke, hvor det i fremtiden kan være nærmest umuligt at opretholde en professionel musikskik karriere. Resolutionen ligger på www.dmf.dk. DMF København fik også deres andet forslag vedtaget om, at hovedbestyrelsen skal arbej-

TIL hovedbestyrelsen blev Thomas Thomsen fra DMF Hjørring og Stina Tølbøll Bekker fra DMF Odense valgt ind. Deres suppleanter er Daniel Toudal Johansen fra DMF Svendborg og Christian Daugaard fra DMF Trekanten.

de på at skabe et fokus på og have en åben dialog om musikeres brug af alkohol, stoffer og forkert brug af medicin gennem blandt andet foredrag, kurser og kampagner.

HB skal også arbejde videre med en drøftelse af, at musikere udfordres på at supplere indkomsten ved helt andre typer jobs (taxi, landmand etc.). Mange medlemmer kan med fordel udvide deres syn på musikerjobs, hvor musikken spiller med – inspireret af "Nye tider Nye Jobs".

Fra de midtsjællandske DMF-afdelinger var et konkret forslag om, at hovedbestyrelsen skal arbejde for, at der i de postdistrikter, hvor flere afdelinger kan være aktuelle, såfremt disse afdelinger er enige, gives valg mellem disse ved online-indmeldelse. Forslaget blev nedstemt – blandt andet med den begrundelse, at alle har mulighed for at søge HB om overflytning til en anden afde-

ling, hvis man ønsker det.

NYVALGTE HB-MEDLEMMER

To pladser i hovedbestyrelsen stod klar til to ungdomsrepræsentanter, der blev valgt ind på repræsentantskabsmødet. Seks unge fra hele landet stillede op. Og til hovedbestyrelsen blev valgt Thomas Thomsen fra DMF Hjørring for to år, mens Stina Tølbøll Bekker fra DMF Odense blev valgt for et år. Deres suppleanter er Daniel Toudal Johansen fra DMF Svendborg for to år og Christian Daugaard fra DMF Trekanten for ét år.

WALDEPRISEN

Som ved tillidsmandsmøderne blev der også ved repræsentantskabsmødet uddelt de årlige Waldepriser – også kaldet kollegernes pris, som Morten Højring fra DMF København og Bo Jacobsen fra DMF Djursland modtog for deres uvurderlige indsats i DMF's hovedbestyrelse.

KBX

DAGPENGEREFORM

Dagpengereformen – ændringer fra 1. juli 2017

Fra 1. juli vil der komme store ændringer på dagpengeområdet. Her er de vigtigste ændringer. Læs mere på dmf.dk, hvor vi uddyber reglerne yderligere.

- Reglen om overskydende timer er væk

- Omlægning af dagpengesystemet fra uge til månedssystem
- Acontoudbetaling og efterfølgende regulering af dagpenge
- Nye krav til optjening af dagpenget: indkomst eller løntimer
- Ny kortere frist for indsendelse af dagpengekort: 1 måned og 10 dage efter udløb af hver udbetalingsperiode
- Indførelse af 1 karensdag hver 4. måned ved høj ledighed
- Beskæftigelseskonto (til fleksibel forlængelse af dagpengeperiode)
- Afkortning af dagpengeperiode ved omfattende brug "karens måned"
- Ændringer i reglerne om supplerende dagpenge.

Kontakt DMF's a-kasseservice, hvis du har spørgsmål: amn@dmf.dk

Dansk Musiker Forbunds minimumstariffer 2017-2019

Tarifferne er gældende for perioden 1. april 2018 - 31. marts 2019.

Dette er uddrag af den fulde version, der kan hentes på dmf.dk.

PLAN	PR. KONCERT/PRØVE/OPTAGELSE	Timebetaling	Min. timer	Min. betaling	Inkl. feriepenge	Overspil inkl. feriepenge	Særlige bemærkninger
A	Danse, spise- og underholdningsmusik Ved 3 dages engagement og derover pr. uge	404 380	5 5	2.020	2.272,50 2.137,50	454,50 pr. time 427,50 pr. time	Prøver: min. 2 timer, dog 1 time såfremt prøve afholdes umiddelbart før arrangementet.
B	Cirkus	451	3	1.353	1.522,13	507,38 pr. time	Kostume/maskering: + 60 % af én timeløn. En forestilling regnes for 3 timers varighed
C	Koncert, opera, operette, korværker mv.	680	3	2.040	2.295,00	382,50 pr. ½ time	Solistiske præstationer honoreres efter aftale. Prøver: 440 kr. pr time - min. 3 timer (inkl. feriepenge)
D	Rytmask musik, jazz/folk/rock	455		1.820	2.047,50	511,88 pr. time	Spilletid: Inden for en 4 timers periode - max 3 x 45 min. eller 2 x 60 min. – efter orkestrets valg.
E	Teater, shows, revy og stationært tivoli	533	3	1.599	1.798,88	299,81 pr. ½ time	

TRANSPORTUDGIFTER

Statens sats for kørsel i egen bil til og fra spillestedet eller arbejdspladsen er pr. 1/1 2017: 3,53 kr. pr. km

Læs den fulde version af tarifplanen under "blanketter" på www.dmf.dk

NYT FRA AFDELINGERNE

KØBENHAVN

Til alle seniorer:

Husk, at vi har møde i seniorklubben den første onsdag i hver måned klokken 12.30 til 14.30.

dmf GN

AARHUS

Faglig sekretær Esben Laursen (skat, a-kasse m.m.) kan træffes på kontoret følgende torsdage: 14/9, 19/10, 16/11 og 21/12 alle dage klokken 11-14.

Har du tinnitus og/eller mistanke om nedsat hørelse?

DMF Aarhus inviterer i samarbejde med Pas På Hørelsen og Audiovox til en aften i hørelsens

tegn. Tirsdag den 5. september 2017 klokken 19 i afdelingens lokaler, Vestergade 19, 2. sal, 8000 Aarhus C.

Her vil du møde en række eksperter, som fortæller om:

Forebyggelse: Pas på din hørelse – personlige formstøbte hørevarn og monitors

- Tinnitus
- Hørenedsættelse
- Præsentation af de sidste nye avancerede hørøløsninger
- Gratis høretest, hvis du har mistanke om hørenedsættelse.
- Prøv de sidste hørøløsninger gratis og uforpligtende i op til 4 uger

Arrangementet er gratis for alle interesserede. Ingen tilmelding – mød bare op.

Pas På Hørelsen er en informationskampagne, der rådgiver om sund omgang med lyd.

Pas På Hørelsen er et samarbejde mellem Dansk Musiker Forbund og GN Hearing Danmark A/S.

DMF Aarhus, Monorama & ORA PRÆSENTERER

MUSIKER DAG 2017

MUSIKERDAG ER TILBAGE IGEN 5. OKTOBER 2017 MED INSPIRERENDE WORKSHOPS & CLINICS FOR DEN SERIØSE MUSIKER

HOLD ØJE MED

WWW.DMF-AARHUS.DK

NAVNE

MINDEORD

Keld Reenberg

Vores mangeårige medlem Keld Reenberg har desværre forladt os. Keld blev formand i den sammenlagte

Frederiksborg-afdeling, hvor han senere blev æresmedlem. Han mødte altid op til arrangementer og generalforsamlinger og var hjælpsom og venlig over for medlemmerne. Derudover bestred Keld en post i DMF Forsikring. Keld har hele sit liv været en meget aktiv mand. Gennem 26 år var han de fleste år orkesterleder i Six Foot Stompers og arrangerede adskillige ture med sit band til New Orleans, hvor han blev udnævnt til æresborger i jazzens fødeby. Han var også initiativtager i Jyllinge Jazzklub, hvor han også blev formand, og aktiv i firmaet Skanray, medlem af en loge, musikarrangør og aktiv musiker lige til sin død.

Keld vil blive savnet.

Mange tanker til familien.

Steen Hatholt pva. DMF Frederiksborg Afdeling

JUBILÆUM

Rolf Sandmark rundede 1. januar 2017 hele 40 år i Aarhus Symfoniorkester, og det blev naturligvis fejret!

For i 40 år har jubilaren beriget publikum med sit fine musikerskab og syngende basunspil. I orkestret har Rolf været en ægte ildsjæl. Rolf var med til at starte hele arbejdet med skole- og børnekoncerter i sine tidlige år i orkestret og godt 20 år frem. Nu er han arbejds- miljørepræsentant. Altid klar til at tage en tørn for kollegerne. Hverdagen omkring Rolf er ikke grå. Han kan fortælle, han har både humor og humør, og jodler gerne for os, hvis stemningen i omklædningsrummet skal peppes lidt op.

Rolf har et optimistisk og konstruktivt livssyn, men rummer bestemt også dybde. Rolfs mange gøremål, interesser og bedrifter kunne sagtens fylde et særnummer af Musikeren. Her skal blot nævnes hans store indsats for basunmiljøet i Østjylland og hans andel i æren for de mange fine basunister, der er strømmet ud fra Det Jyske Musikkonservatorium, hvor han underviste i knap 40 år.

Tillykke, Rolf!

Pva. kollegerne i Aarhus Symfoniorkester, Anders Larsen, trompetist

NAVNE I AFDELINGERNE

FREDERIKSHAVN

Afdelingen ønsker tillykke med fødselsdagen til:

Fønss Nørgaard, 60 år den 22. juli

Michael Severinsen, 40 år den 29. oktober

FYNS STIFT

Tillykke med jubilæet i DMF:

Bent Østergaard, 40 år, den 1. oktober

HJØRRING

Afdelingen ønsker tillykke med fødselsdagen til:

Karl Albert Jørgensen, 75 år, 27. juli

Op tillykke med jubilæet til:

Mogens Franklin Kristiansen, 40 år, 1. juni.

Hans Bovin, 40 år, 1. august.

KØBENHAVN

Afdelingen ønsker tillykke med fødselsdagen til:

Torkil Skall-Jensen, 50 år, 1. juli

Per Nielsen, 60 år, 2. juli

Leonardo Pedersen, 75 år, 2. juli

Bjarne Rasmussen, 60 år, 6. juli

Helge Slaatto, 65 år, 10. juli

Birgit Løkke, 50 år, 11. juli

Ketil Christensen, 65 år, 11. juli

Claus Philip Mathiesen, 60 år, 13. juli

Anette Slaatto, 65 år, 15. juli

Derek Keith Hopcroft, 65 år, 18. juli

Bertil Hans Andersson, 60 år, 19. juli

Per Niels Nordquist, 75 år, 23. juli

Leroy Collins, 70 år, 26. juli

Steffen Helmuth Madsen, 65 år, 27. juli

Kenneth Agerholm, 60 år, 3. august

Dan Jakobsen, 85 år, 4. august

Anders Havshøj, 50 år, 8. august

Jesper Nordal Petersen, 50 år, 9. august

Peter Jakobsen, 70 år, 10. august

Ole Carsten Andersen, 75 år 10. august

Merete Bjørndal Steffensen, 50 år, 13. august

Aksel Kaae Trige, 60 år, 13. august

Mick Rasmussen, 65 år, 13. august

Thomas Jensen, 50 år, 21. august

Peter Zanchetta Jønsson, 50 år, 25. august

Knud Aage Lundgaard Grumløse, 65 år,

25. august

Nikolaj Hess, 50 år, 29. august

Jesper Bauder, 50 år, 29. august

Karen Brodersen Jensen, 60 år, 29. august

Georgios Chrysanidis, 50 år, 1. september

Angus Rollo, 65 år, 3. september

Bjarke Kolerus, 50 år, 8. september

Emmerik Warburg, 65 år, 17. september

Kristian Bagge Jørgensen, 50 år, 18. september

Jens Torben Rugsted, 70 år, 19. september

Søren Kirk, 70 år, 25. september

Stefanie Barner, 50 år, 26. september

Lars Togeby, 75 år, 28. september

Klaus Henrik Nielsen, 50 år, 29. september

Tom Allan Olsen, 60 år, 2. oktober

Anne-Marie Kozeluh, 60 år, 2. oktober

Carsten Dahl, 50 år, 3. oktober

Sven Buller, 50 år, 9. oktober

Tage Christensen, 60 år, 10. oktober

Bent Clausen, 65 år, 15. oktober

Flemming Olsen, 50 år, 24. oktober

Toke Lund Christiansen, 70 år, 24. oktober

Karsten Sørensen, 60 år, 25. oktober

Marie Wärme, 60 år, 26. oktober

Klavs Hovman, 60 år, 27. oktober

Troels Svendsen, 75 år, 29. oktober

Tillykke med jubilæet i DMF:

Lasse Mauritzen, 25 år, 1. juli

Peter Fuglsang, 25 år, 1. juli

Palle Mikkelpborg, 40 år, 1. juli

Jens Erik Jensen, 70 år, 1. juli

Kenneth Agerholm, 25 år, 1. august

Jakob Holm, 25 år, 1. august

Lars Malther, 50 år, 1. august

Boris Samsing, 25 år, 1. september

Leo Sørensen, 40 år, 1. september

Kurt Larsen, 40 år, 1. september

Bjørn Carl Nielsen, 50 år, 1. september

Thomas Rischel, 25 år, 1. oktober

Adam Jensenius Faber, 25 år, 1. oktober

Dmitri Golovanov, 25 år, 1. oktober
Kåre Videbæk, 25 år, 1. oktober
Jakob Davidsen, 25 år, 1. oktober
Jesper Lundgaard, 40 år, 1. oktober
Peter Schjødt, 40 år, 1. oktober
Sysse Gerd Kappel, 40 år, 1. oktober
Thorkild Broager Møller, 40 år, 1. oktober
Toke Lund Christiansen, 50 år, 1. oktober
Bjørn Fosdal, 60 år, 1. oktober
Peter Lund, 25 år, 2. oktober
Resat Akaltun, 25 år, 5. oktober

ODENSE

Afdelingen ønsker tillykke med fødselsdagen:
Karolina Alexandra Bogus, 40 år, 14. september
Kristian Karotki Falk Andersen, 40 år, 23. oktober
Asger Bondo, 70 år, 13. september
Tillykke med jubilæet i DMF:
Benjamin Brink Christensen, 25 år, 1. oktober
Ove Henning Larsen, 40 år, 1. september
Jørn Nielsen, 40 år, 1. oktober

RANDERS

Afdelingen ønsker tillykke med fødselsdagen:
Anja Dybris, 65 år, 17. oktober
Niels Weinreich 70 år, 8. september
Martin Petersen, 80 år, 10. oktober

SVENDBORG

Afdelingen ønsker tillykke med jubilæet i DMF:
Leif Faber, 40 år, 1. oktober
Mads Haaber, 25 år, 1. november

SYDVEST

Afdeling ønsker tillykke med fødselsdagen til:
Tommy Hellan Hansen, 60 år, 22. oktober
Afdelingen ønsker tillykke med jubilæet:
Kim Jensen, 25 år, 1. september
Kurt Nielsen, 25 år, 4. september

AALBORG

Afdelingen ønsker tillykke med fødselsdagen til:
Magnus Lodberg Krogh, 40 år, 22. september
Jan Guldbæk Sørensen, 50 år, 6. oktober
Anders Johansen, 50 år, 30. oktober
Søren Kaalund, 60 år, 5. september
Bente Benjaminsen, 60 år, 18. oktober
Edgar Christensen, 85 år, 2. oktober

AARHUS

Afdelingen ønsker tillykke med fødselsdagen til:
Elsebeth Toftdahl, 40 år, 18. september
Jens Larsen, 40 år, 8. oktober
Jacob Peter Venndt, 40 år, 26. oktober
Dennis Ahlgren, 40 år, 30. oktober
Jesper Frost Bylling, 50 år, 9. september
Søren Aaboe Jørgensen, 50 år, 16. september
Hans Esbjerg, 50 år, 24. oktober

Birgitte Mosegaard, 50 år, 27. oktober
Jens Christian Kwella, 50 år, 28. oktober
Niels Kirkegaard, 60 år, 2. oktober
Jens Chr. Chappe Jensen, 60 år, 6. oktober
Erik Jeppe Jeppesen, 75 år, 27. september
Botha Christensen, 75 år, 23. oktober
Afdelingen ønsker tillykke med jubilæet:
Jim Hjernøe, 25 år, 1. september
Jesper Friis, 25 år, 1. september
Jonas Pfeiffer, 25 år, 1. september
Morten Klit, 25 år, 16. september
Roy Pascal, 25 år, 1. oktober
Martin Rolf Schuster, 40 år, 1. september
Michael Czinner Gottschalck, 40 år, 1. september
Inge Meilbæk Hansen, 50 år, 1. oktober

DMF-FORDELE

Få rabatter med dit medlemskab

For DMF-medlemmer er der penge at spare. Vi har indgået aftaler med en række relevante samarbejdspartnere, som du i dit professionelle musikervirke kan få stor fordel af.

HOTELRABATTER

Få billigere hotelovernatninger med DMF. Rabatterne ligger på 10 til 40 %.

BESKYT HØRELSEN MED RABAT PÅ HØREVÆRN OG IN-EARS

Spar 500 kr. på formstøbte musikerhøreværn og få 15 % rabat på in-ears.

FÅ STYR PÅ SKATTEN

Få det fulde overblik over din indkomst ved hjælp af onlineservicen b-indkomst.dk, så du ikke får en ubehagelig overraskelse, når der skal afregnes skat. Få 20 % DMF-rabat hos b-indkomst.dk.

Læs mere på www.dmf.dk/rabatter

Tag på tour med bandet...

Book online på europcar.dk eller ring tlf. 70 11 33 55.

Husk ved bestilling at oplyse dit DMF aftale nr.: 4890 7942

Europcar

moving your way

HENNING KOCK

Pedal Steel Guitar
i pladestudier.

Hyggepianist med
eller uden rytme.

www.steelguitardanmark.dk
www.henning-kock.dk

Når tanken falder
på guitarer...

www.akustikken.dk

VIOLINBYGGER

Medl. Mesterlauget

- Reperation
- Nybygning
- Køb
- Salg

Erik Hoffmann

Violinbygger
Erik Hoffmann
Hyltebjerg Allé 87
2720 Vanløse
Tlf. +45 38718396
violin@mail.dk
www.violin.dk

WILSON

WILSON
PICKUP
SYSTEMS
www.wilson-pickups.com

MUSIKHUSET

INSTRUMENT SALG & REPARATION

www.musikhuset-odense.dk

Lavsenvænget 11 • 5200 Odense V

jargar@jargar-strings.com

www.jargar-strings.com

LEJ
DIN
BAND TOUR BUS
HOS
partybus.dk
FRA 1.500 KR + moms (KØR SELV)

Ring på tlf.:
46 46 26 00

info@partybus.dk

FRA 1.500 KR + moms (KØR SELV)

www.proffshoppen.com

Musikhuset
Næstved
55 73 03 22

Musikhuset
Kgs. Lyngby
45 88 77 66

Musikhuset
Jylland
23 83 91 00

NÆSTE NUMMER AF

MUSIKEREN

UDKOMMER 28. OKTOBER 2017

www.musikeren.dk/app

ANNONCE DEADLINE: 5. OKTOBER 2017

www.musikeren.dk/annoncer

PAS PÅ HØRELSEN

EN DECIBEL FOR MEGET, KAN GIVE DIG
HØRESKADER RESTEN AF DIT LIV!

FORMSTØBTE HØREVÆRN

Tilpassede individuelt til dit øre
efter en afstøbning og du vælger
selv mellem filtrene
ER 10, ER 15 eller ER 25.

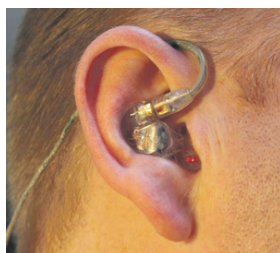

DMF-PRIS PÅ FORMSTØBTE MUSIKERHØREVÆRN:

1.250 KR. (normalpris 1.750 kr.)

Husk rekvisition, du henter den på dmf.fk/rabatter

PROFESSIONELLE FORMSTØBTE PROPPER SOM PASSER TIL SHURE IN-EAR MONITORS

Vi servicerer hele Danmark
Tlf. 3940 1050
www.audiovox.dk

VINDER 2016

AUDIOVOX

audiovox

Find os på Facebook

Aalborg SymfoniOrkester

ETABL. 1943

Musikchef: Jan Kvistborg
har følgende ledige stilling:

1. solo bratsch

Konkurrencedato:

Mandag den 6. november 2017 kl. 10.00

Ansøgningsfrist:

Fredag den 20. oktober 2017

Konkurrenceopgaver og orkesterstemmer

Se aalborgsymfoni.dk/jobs senest 2 måneder forud for konkurrencen.

Tilmelding finder sted online på aalborgsymfoni.dk,

Der skal ikke fremsendes kopier af eksamens-
papirer, diplomer, anbefalinger eller fotos.

Aalborg SymfoniOrkester
Musikkens Plads 1, DK-9000 Aalborg
Att: Souschef Anders M. Christensen

Email: amc@aalborgsymfoni.dk
Tlf. +45 9813 1955

luk musikken ind - mærk

COPENHAGEN GUITAR SHOW 2017

30. SEPT. - 1. OKT. • ØSTERBROHUSET • KØBENHAVN Ø

Udstillere fra mange lande.
Importører, guitarshops, guitarbyggere,
private udstillere.
På udstillingen kan du se, prøve og købe
mange spændende ting du ikke finder i din
lokale musikforretning.
Kæmpe udvalg i brugte instrumenter og
udstyr i alle prisklasser.

KØB . SALG . BYTTE UDSTILLING

NYE, BRUGTE OG VINTAGE INSTRUMENTER OG UDSKYR I ALLE PRISKLASSER

CLINICS

RON 'BUMBLEFOOT' THAL (SONS OF APOLLO, ART OF ANARCHY, ex. GN'R)

GUS G. (OZZY OSBOURNE, FIREWIND)

SIMON LUTH - ANDERS BO JESPERSEN - ANDERS WALTER BRINK

KASPER FALKENBERG - JESPER KVIST

STEEN SKRYDSTRUP - KASPAR VADSHOLT & SØREN FROST (DR'S BIG BAND)

Lørdag 10:00 - 16:00 | Søndag 10:00 - 17:00

www.copenhagenguitarshow.dk - facebook.com/copenhagenguitarshow

ES1203

NYT SYSTEM FRA DB TECHNOLOGIES

- 2400 watt forstærker
 - Indbygget 5 ch. mixer
 - Bluetooth modtager
 - Leveres med bags, afstandsrør og kabler
- dB**Technologies